

*het gouden ei
heeft mij
gepakt!!*

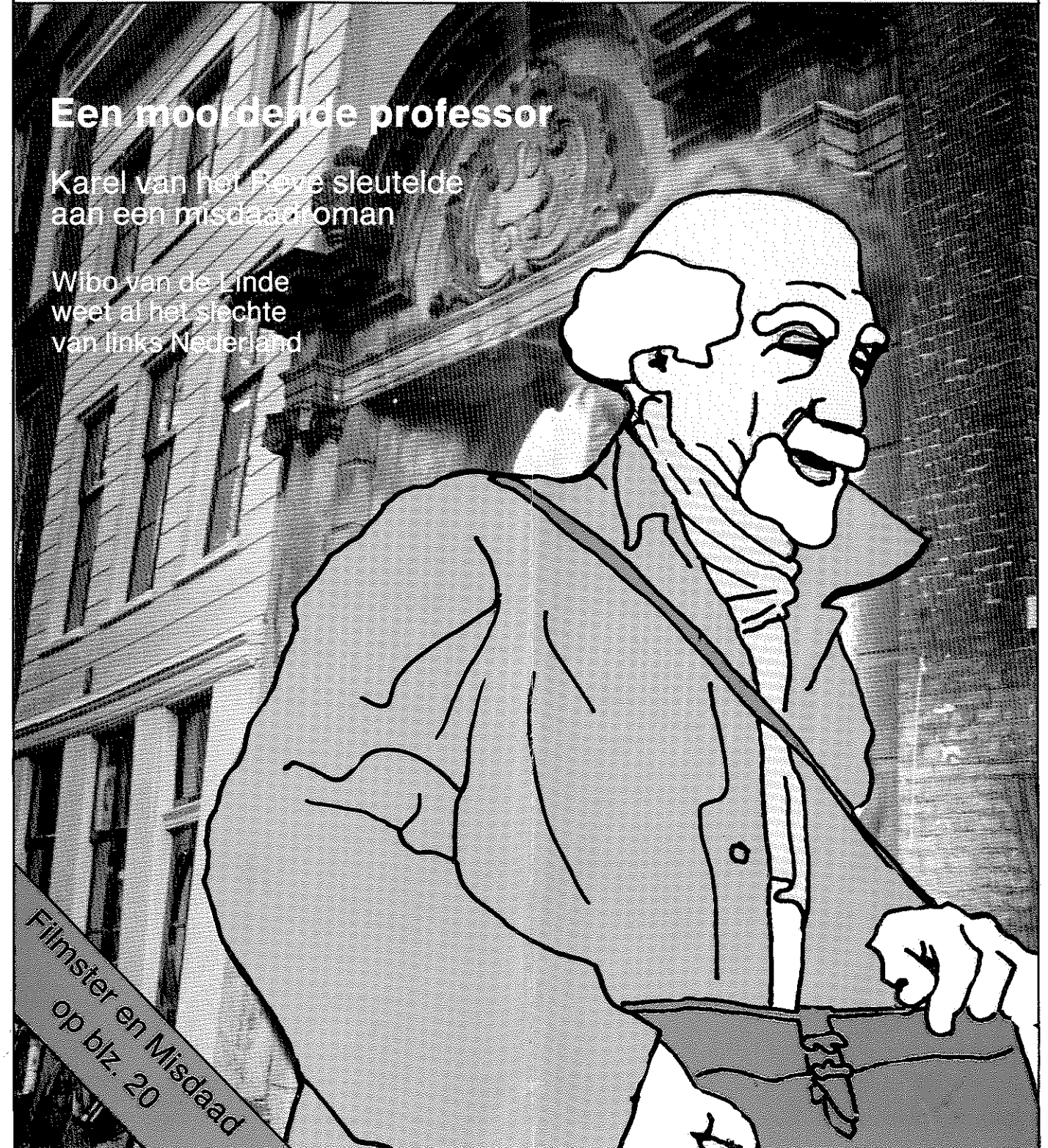

Redactie en Administratie: Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam. 6e jaargang, nummer 5, november 1986. Prijs f 4,75

Een moordende professor

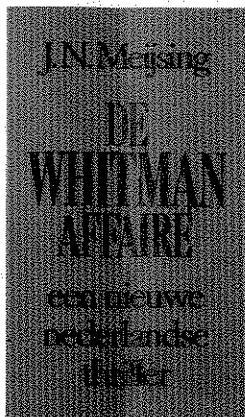
Karel van het Reve sleutelde
aan een misdaadroman

Wibo van de Linde
weet al het slechte
van links Nederland

Omslagverhalen

Hanca van uitgeverij Sijthoff belde me en vroeg me langs te komen. Ze wilde me het omslag laten maken voor het nieuwe boek van Joep Meijsing, zijn derde na Bergers Oplossing en Bergers Scenario. Dit keer zit Berger niet meer in de titel (maar wel in het verhaal) en heet het boek *De Whitman Affaire*. Het lijvige manuscript lag op het bureau op me te wachten. Over de inhoud zal ik verder nog niet veel verklappen, u moet het zelf maar lezen, maar ik kan wel mededelen dat het verhaal speelt in de kringen van de anti-kernwapen beweging en een soort BVD. Naar aanleiding van een bepaalde episode kreeg ik een idee voor het omslag en besloot een bezoek te brengen aan het Waterlooplein. Daar hoopte ik een kraampje te vinden met oude dumpspullen uit het leger en mijn speciale belangstelling ging uit naar de zogenaamde bivakmuts. Voor wie dat misschien niet weet: een muts die het hoofd geheel omsluit als een maliënkolder en waarin een vizier is uitgespaard. Slechts de ogen blijven zichtbaar. Met zo'n muts op, en eventueel nog een zonnebril, is herkenning moeilijk kunt u zich voorstellen. Vandaar dat deze mutsen een bijzondere belangstelling hebben in kringen van actievoerders. Er zijn echter ook anderen die graag zo'n muts dragen en dat was ik even vergeten.

Mijn verbazing was groot precies te vinden wat ik wilde. Niet minder dan drie exemplaren in verschillende bij de strijdmacht geliefde kleuren hingen netjes aan knijpers op me te wachten. Nu werd het tijd even zakelijk te onderhandelen, want dat moet altijd op het Waterlooplein.

Voor 65 gulden en geen cent minder kon ik ze alle drie meekrijgen en wat ik ook probeerde het werd niet minder. Het viel me intussen op dat de koopman zijdelingse blikken van verstandhouding wisselde met de collega van de kraam naast hem en dat ze me beiden nogal eigenaardig begonnen op te nemen. Ik was toch geen actievoerder! Maar toen besepte ik dat ook criminelen van die mutsen gebruiken en bevooroordeeld deelden ze me bij die groep in. Het bloed steeg me al ietsje naar de wangen en ik deed een poging de aankoop te verklaren door te onthullen dat ik de mutsen voor een foto nodig had.

'Ja, dat snap ik,' zei de koopman. 'Ze hebben tegenwoordig bij iedere bank van die videocamera's. Met zo'n muts zien ze niks van je.' Hier viel niet te winnen en ik verdween stil met mijn aankoop.

Achteraf bleek dat het niet nodig was geweest mijn naam te grabbel te gooien, want een ander idee van me viel het meest in de smaak bij de uitgeverij. Meijsing kreeg een omslag dat geheel typografische van uitvoering is.

Maar als u de Boekenbijlage van Vrij Nederland leest, zult u merken dat een van de mutsen eerzaam is verwerkt in de advertentie voor Thrillers & Detectives. (Heeft u al eens een abonnee aangebracht? Kijk uit hoor, ik kan nog onherkenbaar bij u langskomen!)

Steye Raviez

EEN TRADITIE IN ERE HERSTELD!

Vers van de pers: het CRIME JAARBOEK 1986.

Speciaal voor het CRIME JAARBOEK 1986 werd een aantal bekende Nederlandse en Belgische misdaadauteurs benaderd voor een kort verhaal. Het resultaat is deze bundel met spannende, nog niet eerder gepubliceerde misdaadverhalen, onder redactie van Margreet Hirs.

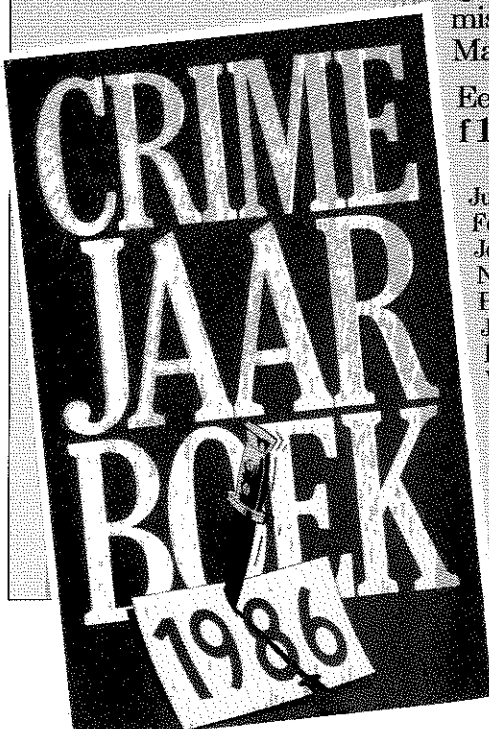
Een kloekke paperback voor slechts f 17,50/Bfr 350

Julien C. Raasveld	De vrijpraak
Felix Thijssen	De koning van Pennsylvania
John Vermeulen	De hijger
Nel Kuypers	De inwoning
Bert Hiddetna	Veters
Josh Pachter	Aan het strand
Ben Borgart	Het rozenmysterie
Vanyan	Al die blij kindergezichten
Margreet Hirs	Bourgeois, artistes ou vagabonds
Eddy C. Bertin	De rituelen van
	Rosanne Rozenkrans
Jackie Lourens	De dag van de vulkaan
Alex Reufels	Een stapje te ver
Bob van Oyen	Het zwakke punt
Jaap Stigter	De feestdrank

Verkrijgbaar in de boekhandel.

Van Holkema & Warendorf

Hollandse Nieuwe

Oh, wat een kruis!

Om na het overlijden van Simenon niet met lege handen te zitten heeft Bruna alvast een nieuwe Belg geadopteerd: Staf Schoeters. Dat is geen slechte keus, want Schoeters is goed gedocumenteerd en houdt er een volwassen geestige stijl op na. Als thema voor zijn tweede thriller *Het perspectief van de worm* (AW Bruna, 19,90) heeft hij de (Nederlandse) kranten gebruikt, die al weer enige tijd geleden de aanwezigheid van een agent-provocateur in het Vredeskampement bij Woensdracht als onderwerp hadden.

Een jonge Belgische journalist (weinig succesvolle stukjesschrijver; drinkt meer dan goed voor hem is) komt bij toeval op het spoor van een infiltratiepoging in de vredesbeweging. Voor hij goed en wel door heeft wat er aan de hand is, zitten de BVD en de BOB (Bijzondere Opsporings Brigade) hem al op de hielen. Hoewel Schoeters buiten het verhaal om een beetje onnodig verwijst naar de manipulerende rol die de Amerikaanse inlichtingendiensten op de achtergrond spelen, benadrukt hij toch op een rake manier de kleinschaligheid van het infiltratiecomplot en het knullig opereren van alle betrokkenen. (GJT)

Staf Schoeters: Is Simenon al dood?

In dit Nummer

Karel van het Reve, oud hoogleraar in de Slavistiek, schreef vijftien jaar geleden de misdaadroman *Twee minuten stilte*. Was dat nu wel of niet een sleutelroman over het Amsterdamse universitaire milieu?

Bert van der Veer is een moderne misdaadschrijver die het anders dan van het Reve niet bij zijn debuut (*Zwartfilm*) liet zitten. Is werken voor de televisie een goede leerschool voor een thrillerschrijver?

De privé-detective is springlevend. De toenemende bureaucratisering van de samenleving heeft hem nog steeds niet het politiekak laten aantrekken. Aan de Westkust van Amerika loopt hij onbeschermd rond, maar ook in het Oosten en het Midden-Westen is hij te vinden.

Wibo van de Linde is meer bekend van de televisie dan van boeken, maar hij schreef er wel degelijk een, tenzij we over enige tijd uit de krant mogen lezen dat de belastingdienst zijn claim dat zijn vrouw het eigenlijk schreef, heeft afgevoerd.

Wie wil leren schrijven, kan daar nu handige boekjes over lezen. Zie de nieuwsbrief van Jessica Mann. Josh Pachter legt uit dat het A4-formaat voor Amerikaanse auteurs nog niet is uitgevonden.

het toch wel alleen met de AVRO) en kan dan een volgend boek wijden aan de verstrengeling van de omroep en de commercie. Is de uitgave van zijn boek bij Streng-holt in plaats van bij een meer gerenommeerde thrilleruitgeverij daarvan ook een voorbeeld? (TC)

Wordt vervolgd

Baantjer is op dit moment de populairste Nederlandse misdaadschrijver, getuige de notering op de bestsellerslijst onlangs van zijn nieuwste boek *De Cock en de dode minnaars* (De Fontein, 14,50). De oude, grijze speurder De Cock (de schrijfwijze van zijn naam wordt onderhand bekend verondersteld) komt als vanouds weer terecht in eigenaardige, betere kringen. Alle zetstukken uit vorige verhalen zijn ook weer duidelijk aanwezig en de schalen met lekkernijen die mevrouw De Cock na de succesvolle afloop van een zaak uit de keuken haalt, raken nooit leeg. Dit keer draait alles om de gevolgen van maniakale verzamelwoede. Overigens is het succes van de (dunne) Baantjer-boeken een teken aan de wand in een tijd dat thrillers alleen maar dikker worden. (TC)

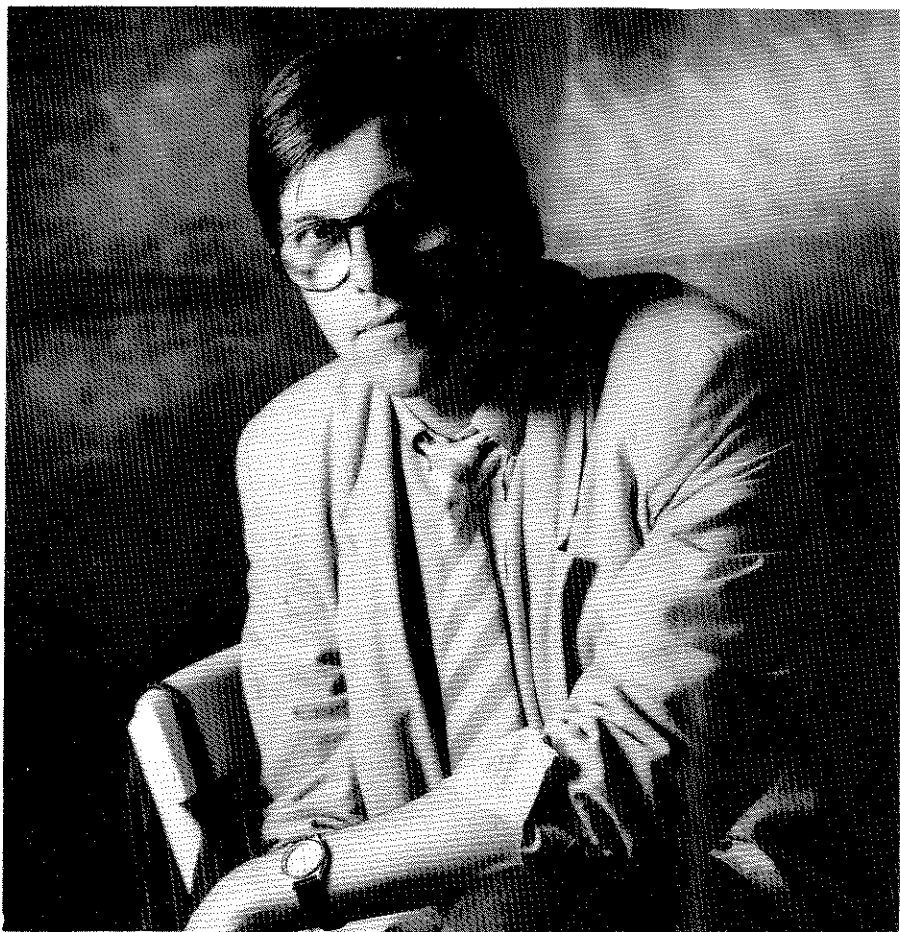
MARTIN KOOMEN

**IMPORT
EXPORT
DOODSLAG
MOORD**

Spannende spionagethriller, gesitueerd in het vooroorlogse Nederland en Nazi-Duitsland.
*** Zeer aangenaam.
- VN's Detective & Thrillergids
Paperback, 186 blz., f 24,50
Een uitgave van Tabula.
In de boekhandel.

Misdaadlectuur, Crises en Camera's

Bert van der Veer: Klaar voor actie!

Vraaggesprek met Bert van der Veer

Bert van der Veer maakt deel uit van de nieuwe generatie Nederlandse misdaadschrijvers. In 1983 maakte hij bij Bruna zijn debuut met *Zwartfilm* en inmiddels kwamen er bij dezelfde uitgeverij nog drie andere misdaadromans uit. Zijn allernieuwste boek *Het script* verscheen nog maar onlangs. Zijn brood verdient Bert van der Veer als televisieregisseur, van onder meer het Veronica-programma *Tineke*. Voor die tijd was hij als schrijvend journalist werkzaam bij een regionale krant, waar hij na zijn opleiding op de School voor Journalistiek belandde. Peter Winkels sprak met hem over het schrijven, de bronnen en de Nederlandse collega's.

Uit je boeken is duidelijk te merken wat je in het dagelijkse leven doet. Is dat een bewuste keuze?

'Les één voor elke schrijver is dat hij moet schrijven over dingen waar hij een tikeltje verstand van heeft. Zo zou het voor mij vrij lastig zijn om een misdaadroman te schrijven waarin kernreactoren een belangrijke rol spelen, want dat zou bete-

kenen dat ik mij daar eerst ernstig in zou moeten verdiepen. De wereld die ik goed ken, is de televisiewereld. Niet alleen het studiogebeuren, maar ook zaken als met een cameraploeg naar het buitenland gaan voor een reportage. Je komt zo met allerlei zaken in aanraking en voor je research voor een boek is het buitengewoon prettig, want die heb je zo al cadeau gekregen. Naast de televisiewereld ken ik ook de theaterwereld, wat ik gebruikt heb voor mijn tweede boek *De laatste voorstelling* en in dat boek speelde ook het werken voor een krant een belangrijke rol.

Nu zijn al die ervaringen natuurlijk belangrijk, maar je begint niet aan een boek alleen vanwege je ervaringen. Je moet er om te beginnen zin in hebben. Bij mij gebeurde dat omdat ik het schrijven begon te missen. Ik had jarenlang in de schrijvende journalistiek gezeten en daar ben ik op een gegeven moment uitgestapt omdat ik er genoeg van had om steeds maar mensen op te bellen die je niet kent, om daar een aardig verhaaltje over te gaan maken. Maar toch, op een gegeven moment begon ik het schrijven te missen. Daar kwam bij dat ik graag misdaadboeken lees en het was niet meer aan te sle-

pen, zoveel van die boeken las ik. Ik ben toen begonnen te spelen met het idee zelf een misdaadroman te schrijven en ik heb een jaar of twee toen met dat idee zitten spelen. Langzaam vormt zich een *plot* in je hoofd, de hoofdpersonen beginnen vorm te krijgen en ik had alle tijd om het allemaal aardig op een rijtje te zetten. Bij je tweede en volgende boek wordt dat minder, moet ik zeggen. Dan neem je daar minder tijd voor.'

Hoe werk je dan nu? Werk je nu je boeken al schrijvende uit?

'Ik heb net de autobiografie van Dick Francis uit, die overigens voor negentig procent over zijn tijd als jockey gaat en maar voor tien procent over zijn schrijverschap. Die meldt daarin dat hij begint en dan wel ziet waar het eindigt. Ik dus niet hoor! Ik maak schema's op grote vellen papier en schrijf dingen op in schriftjes. Van te voren wil ik weten hoe het allemaal verloopt, hoewel ik er soms zelf met kleine lettertjes bij zet "wijzigingen voorbehouden". Ik weet in ieder geval wie het gedaan heeft en welke wendingen er in het verhaal zitten. Er is een hoofdstukindeling en ik ken de locaties en weet welke personen er mee doen. Maar het wil wel eens gebeuren dat ik bedacht heb dat een hoofdstuk tien pagina's moet worden en dan worden het er maar drie. Dat betekent dat je ergens anders dat verlies weer moet inhalen, omdat je anders het risico loopt dat het boek te dun wordt. Dat zijn gewoon praktische dingen die ook een rol spelen. Het overkomt me natuurlijk ook wel dat ik denk dat ergens een extra element moet komen, gewoon om de boel beter op gang te brengen.'

Je hebt nu vier misdaadromans geschreven en elke keer een nieuwe hoofdpersoon genomen. Waarom is dat?

'Dat is een heel simpel principe. Als ik zo'n tweehonderd pagina's met mijn hoofdpersoon heb doorgebracht, dan heb ik gewoon genoeg van zo'n type. Het grappige is wel dat toen ik met mijn derde boek bezig was, dacht dat ik wel plaats had voor een bijrol voor de hoofdpersoon uit mijn eerste boek en dat is toen ook gebeurd. En het zou best kunnen zijn dat je hoofdpersoon uit je eerste boek terugkeert in, zeg gemakshalve, je n-de boek. Maar dan moet ik echt door gaan en dat staat nog helemaal niet vast. Ik weet niet of de uitgeverij er zin in heeft en, wat veel belangrijker is, of ik er zin in heb. Maar wat de hoofdpersoon betreft. Ken Follett, die een buitengewoon succesvol thrillerschrijver is, heeft ooit geroepen dat hij zijn hoofdpersonen confronteert met de grootste crisis van hun leven en die crisis kunnen ze geen tweede keer meemaken. Toen ik dat las, dacht ik dat dat voor mij ook wel enigszins gold.'

Met je baan bij de televisie en je kennis van de muzikwereld en het feit dat je daarover schrijft is het natuurlijk verleidelijk om naar gelijkenis met bestaande personen in je boeken te gaan zoeken.

'In de mijn derde boek, *Het einde van de lijn* speelt een zangeres de hoofdrol en in een recensie stond dat Patricia Paay dat wel eens niet zo leuk zou kunnen vinden. Ik vind dat juist erg leuk, dat zo'n recensent dat zegt, want Patricia had ik dus juist niet in gedachten gehad. Ik kan nu wel vertellen dat die zangeres een beetje is geschreven naar het beeld van Loredana Berte. Dat is een Italiaanse zangeres die ik ooit op de Duitse televisie had gezien en die ik voor Top Pop een keer naar Nederland heb weten te krijgen. Bij ons is ze nooit een beroemdheid geworden. Voor de lezer is het natuurlijk een leuk spelletje om te bedenken wie wie zou kunnen zijn, maar zelf weet ik meestal niet meer wie voor een bepaalde figuur model heeft gestaan. In mijn eerste boek speelt een cameraman een bepaalde rol die ik Tjerk noem. Nu werk ik graag samen met een cameraman die Tjeerd heet en die was buitengewoon geamuseerd toen hij over die Tjerk las, want hij vond dat hij dat was. Ik vond dat prima, maar meestal gaat het natuurlijk om een mengeling van mensen die jezelf kent. Je gebruikt gewoon van deze of gene wat jij belangrijk vindt en dat voeg je bij elkaar. Zo gaat dat ook met andere dingen. Op het moment dat ik een scène in een televisiestudio laat spelen tijdens de opname van een actualiteitenrubriek, dan weet ik dat je ze daarvoor twee camera's gebruiken. Als het voor het verhaal beter uitkomt om er vier neer te zetten, dan doe ik dat en zo gaat het met de personages ook. Maar de lezer wil graag geloven dat het allemaal echt waar is, wat er staat.'

De laatste jaren zijn er veel nieuwe Nederlandse misdaadschrijvers bij gekomen. Hoe zie je jezelf daar bij staan?

'Nu zien we eigenlijk een tweede golf Nederlandse auteurs. De eerste golf was in de jaren zestig met Ferdinandusse en andere, hoofdzakelijk in Amsterdam woonachtige, types die de Californische school hadden ontdekt. Dat moest dus allemaal een beetje hard zijn, maar je mocht er ook niet écht voor uitkomen dat je misdaadromans schreef. Dus toen werd het ook nog een keer komisch en je moest wel van heel goede huize komen om iets én spannend én komisch te maken. Jaren daarna heeft Van de Wetering een hele belangrijke invloed gehad. Dat vind ik nou een goede schrijver. Als er een nieuwe Grijpstra en De Gier uitkomt, lees ik dat razendsnel. Niet omdat ik zijn *plots* zo goed vind, maar omdat hij zo ontzettend goed kan schrijven. Verder heb ik, zoals zovelen, Joop van den Broek herontdekt. Ik vrees dat het daarmee ophoudt. Tomas Ross heeft eens opgemerkt dat als je in de boekhandel staat en links ligt een Nederlandse misdaadroman en rechts een buitenlandse, dat je dan

toch snel het boek van die buitenlander neemt. Die liggen daar nu eenmaal niet als ze er een rotzooi van hebben gemaakt en dat risico loop je met die Nederlandse misschien wel. Dat is natuurlijk een vooroordeel, maar zo werkt het wel.

De eerste eis die je aan misdaadboeken moet stellen, is dat je er gewoon veel plezier aan beleeft. Het moet spannend zijn en je moet van de ene verrassing in de andere rollen. Als het dan ook nog een keer goed geschreven is, is dat mooi meegenomen. Ik praat daarom bewust over misdaadlectuur, omdat ik vind dat maastaven voor literatuur, hoe vaag die ook zijn, niet bij misdaadromans horen. Zo overkwam het Koos van Zomeren indertijd dat Maarten 't Hart in Vrij Nederland vond dat het hier om literatuur ging. Ik had toen persoonlijk zo iets van, jammer nou, dat het niet gewoon een lekkere misdaadroman is. Het schrok me af om dat boek te gaan kopen.

Ik probeer zelf nogal filmisch te schrijven en zelfs in de meest vernietigende recensies staat dat de dialogen lang niet beroerd in elkaar zitten. Ik voel me in staat om actie zo te beschrijven, dat je het voor je ziet. Dat brengt gewoon het feit met zich mee dat ik én schrijver én televisiemaker ben. Toen ik met schrijven begon, wilde ik in ieder geval geen boeken maken, waarvan men zou kunnen zeggen dat de spruitjeslucht eraf kwam. Ik denk dat niet alles van wat ik me had voorgenoemen, is gelukt, maar dat in ieder geval wel. Het is me zelfs wel verweten dat ik mijn personages teveel de hele wereld over stuur, maar dat is nu net de bedoeling. Je moet als je die boeken zit te lezen, geen benauwd gevoel krijgen. Het moet zich niet voor je raam afspeelen.

*Heb je met die gedachten ook je nieuwste boek *Het script* gemaakt?*

'Dit keer ben ik de speelfilmwereld gaan verkennen. Daar heb je meer *glamour* dan in de televisiewereld en je hebt meer luxe, zoals bijvoorbeeld een grote kantienwagen op de set, waar je midden in de nacht nog iets te eten kan krijgen. Dat heb je bij de televisie niet.

Het verhaal heeft natuurlijk een *plot*, zoals elke misdaadroman. Maar verder zit er ook een lijn door het verhaal over iemand die zich een mislukte kunstenaar noemt en in Italië waar het verhaal speelt, twee hechte vriendinnen ontmoet. Op een van beiden wordt hij verliefd, maar zij verdwijnt en dan blijft hij aan die ander vast zitten. Dat verdwijnen is het mysterie, maar verder zie je ook die man die in tweestrijd is of hij in die speelfilmwereld wil blijven hangen.

Nee, het is geen sollicitatiebrief naar de filmwereld, maar mocht er ooit interesse ontstaan, van de filmwereld of vanuit de drama-afdeling van een omroep, dan val ik daar niet verbaasd van achterover en dan ga ik niet roepen dat ik daar al die tijd nog geen moment aan heb gedacht.'

Peter Winkels

DE NIEUWE Terman!

Een felle flits zet Amerika één seconde in een duizelingwekkend licht. Op dat moment winnen de Russen de Derde Wereldoorlog. Alle Amerikanen die de aanval overleven geven zich over. Op één na. Gregory Mallen, een ex-luchtmacht officier

'angstaanjagend en buitengewoon goed geschreven'
New York Times Book Review

'fascinerend en meeslepend... uitzonderlijk goed geschreven ontsnappings- en overlevingscènes'
Publishers Weekly

'één van de belangrijkste boeken van het seizoen'
Philadelphia Bulletin

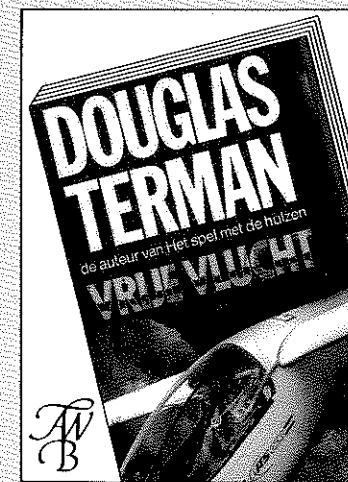
Eerder verschenen:

HET SPEL MET DE HULZEN
DE VREES VOOR DE
VOLTREFFER

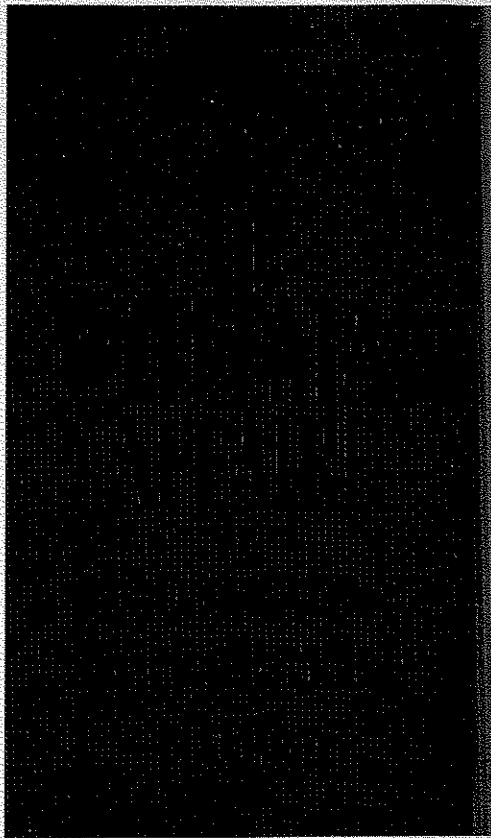
Douglas Terman
VRIJE VLUCHT

f 2750/550 F
ISBN 90 229 7713 7

In iedere boekhandel.

thriller

In Meijssings derde thriller breken leden van een vredesbeweging in bij een transportbedrijf dat werkt voor Defensie. Een medewerker van een speciale afdeling van Binnenlandse Zaken wordt om interne redenen bij een transport betrokken. Steeds maar half ingelicht, onzeker over de precieze aard van zijn opdracht, weet hij niet wie hij het meest moet wantrouwen: zijn officiële tegenstanders of zijn opdrachtgevers.

De pers over Meijssings vorige thrillers:

'Zijn proza is suggestiever en rijker dan dat van zijn meeste collega's' (NRC Handelsblad)

'aanwinst voor de Nederlandse misdaadliteratuur' (GPD)

Een uitgave van Sijthoff/Amsterdam

Werk van Buitenlanders

Vrouwmens

Ruth Rendell (koningin van de Engelse misdaadroman) heeft zo haar eigen visie op de vormen die het radicaal feminisme kan aannemen. Dat blijkt althans uit de wijze waarop ze dit eigentijdse thema in **De Raven** (Spectrum, 19,90) heeft verwerkt.

Een soort interscholair meisjesdispuut heeft de oorlog verklaard aan alle sexisten die zij op heterdaad kunnen betrappen. Inspecteur Wexford stuit op een reeks aanslagen in die trant, terwijl hij de moord onderzoekt op een handelsreiziger waarbij bigamie een rol zou spelen. Wexford is niet alleen hoofdinspecteur, maar ook een begaafd amateur-psycholoog en stelt vast dat het niet om 'feministische motieven' gaat, maar om een misgelopen studiebeurs (Deetman mag wel uitkijken!).

Rendell heeft er een onderhoudende janboel van gemaakt met een boeiende reeks geschifte meiden. Zijzelf blijft een dame, want ondanks verkrachtingen, incest, bigamie, overspel en pedofilie valt er geen onvertogen woord. Het boek is verschenen in de serie '5-sterrenthrillers' van de hand van topauteurs, geselecteerd door 'de befaamde thrillersauteurs Tomas Ross en Maj Sjöwall'. Wat is dit nu voor flauwekul? Vindt Spectrum de naam van Rendell geen aanbeveling genoeg, zodat de lezer onder curatele moet worden gesteld? (GTJ)

Het moest er een keer van komen en met **Zij kwam te laat** van Mary Wings is het zover. De reeks vrouwelijke speurders is aangevuld met de modernste variant, een radicaal-feministische pot, een speurmens als het ware. (Lesbische uitgeverij De Furie, 17,50). Voor iemand die normaal boeken van heterosexuele uitgeverijen leest, is het wel even wennen. Er wordt zoveel geknuffeld, geaaid, gevreeën en gepraat, dat het eigenlijke speurwerk er door wordt overspoeld. Emma Victor werkt als hulpverleenster bij de Vrouwentelefoon. Ze wordt door een wanhopige jonge vrouw gebeld die haar smeekt haar 's avonds ergens te ontmoeten. Daar treft Emma haar vermoord aan en ze kan aan de slag. Het boek is niet slecht geschreven. De schrijfster kan goed observeren en er zitten een paar sterke scènes in. Aan de andere kant wordt er ongehooard gezeurd en de intrige heeft weinig om het lijf. Vermeldenswaard is nog dat Emma's geleerde vriendin erin slaagt lesbische kikkers te fokken die zich kunnen voortplanten zonder dat er een mannetjeskikker aan te pas komt. Hoop doet leven, dames. (HKo)

Uitroeien

Burke's Manhattan van Andrew Vachss (Luitingh, 29,50) is een keihard boek rondom het thema van kinderprostitutie en kinderpornografie. In het Engels verscheen het als *Flood* (Pocket, 17,85 en Pan, 14,90). De boodschap is duidelijk: tuig dat zich hiermee bezighoudt moet zo snel mogelijk uitgeroeid worden.

Hoofdpersoon is de privé-detective Burke, een wantrouwige misantroop, die zich tot in het absurde met veiligheidsmaatregelen omringt. Hoewel hij het nobele karakter van zijn collega's uit andere boeken lang niet haalt, wordt in het verhaal langzaam duidelijk dat hij het hart toch op de goede plaats heeft. Hij wordt benaderd door Flood, een vrouwelijke karate-expert die wil dat hij een Vietnamveteraan, bijgeaamd de Cobra, opspoor. Deze heeft het dochttertje van haar beste vriendin verkracht en vermoord en daarom wil ze gehakt van hem maken. Met hulp van Max, een doofstomme Tibetaanse super-karate-expert, zetten ze de jacht op de Cobra meedogenloos in. Zijn spoor leidt hen een wereld binnen waar aan de beestachtige exploitatie van jonge kinderen miljoenen wordt verdiend. De kinderverkrachter blijkt uiteindelijk ook alles van karate te weten, zodat er tussen hem en Flood een mooi tweegevecht kan plaatsvinden. Aan flitsende actie en spanning krijgt de lezer het volle pond, maar de karakters zijn vaak nogal stereotiep en er zitten teveel karate-experts op een kluitje. (HKo)

Met **Engel des Doods** van Ian Barclay (Bruna, 24,90) worden we verblijd met een weerzinwekkend stukje facisme en pornografie, waarin van een amorele huurmoordenaar, die overigens alleen communisten blijkt te vermoorden, tot in alle details de voorbereiding van een opdracht wordt beschreven. De auteur voert louter decadente personen op, die perverse politieke opvattingen paren aan even perverse seksuele abberaties, waarvan de lezer geen detail bespaard wordt, zodat niets anders overbleef dan deze smeerlapperij halverwege in het vuilnisvat te deponeren. (KtK)

Oorlogsnieuws

Het is veertig jaar geleden dat Katherine Alford tijdens WO II te Nice gestationeerd was om aldaar de Duitse bezetting te helpen ondermijnen. Van de verzetsgroep is zij de enige die het overleefd heeft. Wat er precies mis gegaan is, weet Katherine niet, maar ze heeft het sterke vermoeden dat er aan de hele zaak een vreemd luchtje zat. Veertig jaar lang heeft ze gezwegen over die tijd, totdat er opeens een man in het rustige Amdale verschijnt die zeer veel belangstelling heeft voor haar verleden. Met hem gaat ze weer terug naar Nice en daar wordt haar alles duidelijk. **Opdracht in Normandië** van Evelyn Anthony (Luitingh 24,90)

is een wat meisjesachtig verhaal waarin het verzet doorspekt wordt met romantiek. Niet slecht, maar ook niet goed. In het Engels is het als *Voices in the wind* (Arrow, VD, 14,90) te krijgen (RK)

Het **Grunwald Geheim** (Luitingh, 26,90) is de Nederlandse vertaling van *Riches and Honor* (Bantam, VD, 15,65 en Grafton, VD, 17,50). Tom Hyman heeft een pil van een boek geschreven, waarvan de ondertitel 'Thriller' niet helemaal de inhoud dekt, want er wordt veel meer overhoop gehaald.

De Amerikaanse multimiljonair William Grunwald heeft een goed verborgen, duister verleden (Dachau, 1945). Zijn zoon Billy is al twaalf jaar in Vietnam vermist en zijn andere zoon Rob, die aan lager wal is geraakt, gaat op zoek naar Billy. Met een groep anderen trekt hij door Laos en Vietnam, terwijl een supergeheime Amerikaanse inlichtingendienst hun actie probeert te verhinderen. Terwijl dit alles aan de gang is, wordt de oude Grunwald door de Oostduitse Geheime Dienst ontvoerd, die door een oude kampgenoot van hem wordt geleid. De uiteindelijke afloop is slecht voor de familie Grunwald. Het is een goed geschreven spannend verhaal geworden, dat lekker leest, maar het biedt wel erg veel intrige voor één boek en het bevat nogal wat onwaarschijnlijkheden, zoals het opbergen van Oostduitse gevangenen in Siberië. (WV)

Psychopaten

Met **Glitz** (Elsevier, 19,50) heeft Elmore Leonard weer een voltreffer geplaatst. Humor, spanning, verrassende wendingen en personages waarvan je je nooit hoeft af te vragen, waar je hen al eerder bent tegengekomen, zijn ook deze keer de sterke punten van het verhaal.

Vincent Mora is een rechercheur uit Miami die, nadat hij op straat is neergeschoten, in Puerto Rico verblijft om van zijn wonden te genezen. Hij wordt achtervolgd door een psychopaat, Teddy genaamd, die jaren geleden door zijn toedoen achter de tralies is gekomen. Teddy heeft deze teleurstelling nooit kunnen verwerken, maar behalve dat hij rancuneus is, valt er nog wel meer op hem aan te merken. Naast gewone moorden uit min of meer zakelijke motieven, mag hij op zijn tijd ook graag een lustmoord op een bejaarde vrouw plegen. Zich onbewust van het feit dat een bloeddorstige gek hem op de hielen zit, vult Mora inmiddels zijn dagen met zijn eigen beslommelingen. Zijn vriendinnetje is vermoord en zijn nasporingen leiden hem het Mafia-goksyndicaat binnen. Met grote vindingrijkheid weet hij zich in dit milieu staande te houden, er en passant voor zorgend dat de gelederen daar wat worden uitgedund. (HKo)

Moordbrieven van Jonathan Valin (Kaliber, 12,50) is een nieuw avontuur van Harry Stoner, de *private eye* uit Cincin-

natti. Hoewel Valin niet tot de groten mag worden gerekend, maakt hij gedegen vakwerk waarbij je je zeker niet hoeft te vervelen. Ook nu is het weer een spannend verhaal geworden met flink wat psychologie, een snufje sex, chantage en een royale scheut geweld. Harry wordt in de arm genomen door een excentrieke professor die werk voor de overheid doet en toegang heeft tot geheime documenten. Hij verdenkt zijn dochter van de diefstal hiervan en Harry moet uitvissen of dat terecht is. De dochter houdt er politiek radicale ideeën op na en beweegt zich in kringen van gevaarlijke extremisten. Harry is maar net met het onderzoek begonnen of de professor wordt vermoord en kort daarop is hij zelf het doelwit van een aanslag. Hij laat zich hierdoor niet intimideren en brengt niet alleen vele onoverwinnelijke zaken aan het licht, maar moet het ook nog opnemen tegen een psychopatische moordenaar. (HKo)

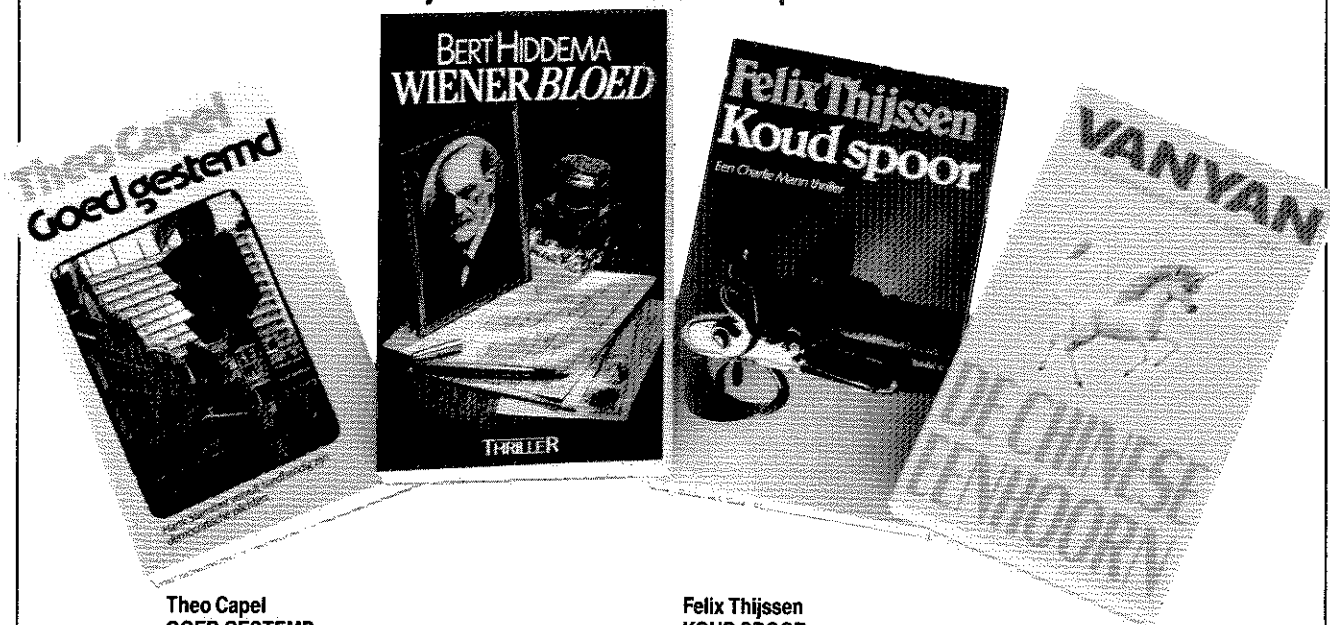
Nieuws van het Oostfront

Richard Lourie kan goed schrijven. Hij rijgt woorden aaneen tot leuke zinnen en soms lukt het hem daarmee een hele bladzijde te vullen. Toch is **Het Trofimovitsj serum** (Luitingh, 29,50) geen goed boek geworden. De hoofdpersonen van deze 340 bladzijden dikke pil verliezen zich voor een thriller wel erg vaak in beschouwingen die niets met het verhaal te maken hebben. Lourie heeft het over zaken als de uitingsmogelijkheden van de Russische taal en de maatschappelijke betekenis van flirten. Aardige dingen, maar de vraag is wie daarin is geïnteresseerd. Het wordt teveel voor een verhaal dat toch al buitengewoon gecompliceerd is en heen en weer schiet van de V.S. naar Rusland. Voor het overige wordt er weinig bijgedragen aan de toenadering tussen Oost en West. (FH)

Kenneth Royce heeft in **Het web van de spin** (Spectrum, 19,90) een oude bekende van stal gehaald. Wille, 'De Spin', Scott, een ex-inbreker, is thans de respectabele eigenaar van een reisbureau. In een gevangenis wordt de zoon van een vooraanstaand aristocraat dood aangehouden. Zijn vader vermoedt moord en vraagt Scotts steun. Tijdens zijn onderzoek ontdekt Scott dat de minister van Buitenlandse Zaken wordt gechanteerd. Wat de dode in de gevangenis hiermee te maken heeft, blijft voorlopig een mysterie, maar wel is duidelijk dat de zaken met elkaar verweven zijn. De Russen blijken een belangrijke rol te spelen, zodat Scott evenals in een vorig avontuur de degens moet kruisen met luitenant-kolonel Kranasoeke van de KGB. Dat levert onderhoudend leesvertier zonder pretenaties en met een aardige ontknoping. (HKo)

NEDERLANDSE THRILLERS KOMEN VAN LUITINGH!

Een ijzersterke serie kwaliteits-thrillers van eigen bodem.
Een onverbiddelijk alternatief voor alle oprechte misdaadminnaars!

Theo Capel GOED GESTEMD

In het openbaar zou de Geldkredietbank nooit toegeven dat men zich met politiek bezig houdt, maar er is veel aan gelegen de Liberale Democraten in de kiezersgunst te houden, zeker nu de laster over stemmentrekker Leen Westra de aanhang snel doet slinken. Hank Stammer – een goede bekende voor alle liefhebbers van de thrillers van Theo Capel – treedt op als secretaris/puini ruimer. f 19,90

Bert Hiddema WIENER BLOED

In Amsterdam ontmoet Flip professor Kertesz, een psychiater van wie brieven zijn gestolen. Deze brieven betekenen een bom onder de psycho-analytische beweging. Maar als Flip de schokkende waarheid ontdekt, is het te laat. De brieven zijn al openbaar gemaakt. f 19,90

Felix Thijssen KOUDE SPOOR

Charlie Mann, met een nieuw gezicht, een andere naam en een uitgewist spoor, hoort bij toeval de laatste woorden van een stervende advocaat. Misschien is dit zijn kans om voorgoed uit de zorgen te raken. Of onder de groene zoden. f 18,90

Vanyan DE CHINESE EENHOORN

China: tweeduizend jaar geleden. Een machtige magiër, Wei Po-Yang valt in ongenade bij zijn vorst. Wei Po-Yang maakt gevoelige gedichten, zet afgehakte hoofden aan en fabriceert goud uit metalen. Als de keizer zijn magiër en diens hele volk vernietigt, zweert Wei wraak. Solozeiler en avonturier Olivier Sternman ziet zich in het China van nu geplaagd tegenover een ongrijpbare tegenstander. f 19,90

Eerder verschenen:

Capel, Neber, Post, Thijssen Gevaarlijk terrein f 5,00/ Theo Capel Klein verdriet f 17,90; Bijtend spul f 17,90; Kwade vrouw f 17,90/ Willy Corsari Doden dansen niet f 15,75; Een expres stopte f 15,75; Het mysterie van de Mondscheinsonate f 15,75; Voetstappen op de trap f 15,75; Spelen met de dood f 15,75; Misdaad zonder fouten f 15,75; De weddenschap van inspecteur Lund f 15,75; Moorden en marionetten f 17,90; De man die er niet was f 17,90; De onbekende medespeler f 17,50; De man die niet mocht terugkeren f 17,50/ Bert Hiddema Zwart geld f 17,90; Piri-Piri f 17,90/ Hans Neber Schijn bedriegt f 17,90; Wie zwijgt stemt toe f 17,90; Dubbel spel f 17,90; Vergeefse moeite f 17,90; Opzet in het spel f 17,90; Te goeder naam en faam f 17,90/ Jacques Post Leer om leer f 17,90; Een Samurai in Rotterdam f 17,90; Stille waters f 17,90; Het jaar van de rat f 24,90; De meimoorden f 24,75/ Felix Thijssen Jachtschade f 17,90; Wildschut f 17,90; Ratteval f 17,90/ Vanyan Wit wint f 19,90; Kruisvaart f 19,90.

Als Thriller Pocket verschenen:

Theo Capel Bijtend spul f 8,50; Weggegooid geld f 8,50/ Willy Corsari Een expres stopte f 8,50; Spelen met de dood f 8,50/ Bert Hiddema Zwart geld f 8,50/ Hans Neber Wie zwijgt stemt toe f 8,50/ Jacques Post Stille waters f 8,50; Een dode in het Zwaanshals f 8,50/ Felix Thijssen Jachtschade f 8,50; Ratteval f 8,50.

Overall in de boekhandel
UITGEVERIJ LUITINGH – UTRECHT

Professoraal Geweld

Vraaggesprek met Karel van het Reve

Karel van het Reve: Ook Tjchow schreef maar één detective

Karel van het Reve is de 'geleerde broer' van schrijver Gerard Reve. Beide broers zijn op dit moment nationaal bekende figuren en lijken met elkaar te wedijveren wie het volk het meest kan epateren met zijn gezonde verstand. Karel van het Reve speelt daarbij de nuchtere figuur en dat past ook goed bij zijn wetenschappelijke loopbaan die uitmondde in een hoogleraarschap in de Slavistiek. Hij is er een uit de serie Nederlandse hoogleraren die een detective op zijn naam heeft staan. In 1959 verscheen van hem *Twee minuten stilte* en daar bleef het bij. Later beperkte Karel van het Reve zich tot essayistiek met belletristische kanten. Rosalie Komers sprak met de oud-hoogleraar en bleek tegenover iemand met een academische kennis van het genre te zitten.

Twee minuten stilte speelt zich af op het Instituut voor Oosteuropese Cultuurgeschiedenis van de Universiteit van Amsterdam, alwaar de directeur door een bom om het leven gebracht wordt. De verteller Lodewijk Prins, bibliothecaris op het instituut en net terug uit Amerika, probeert de moord te onttraadselen. In de kritieken uit die tijd dook al snel het

woord sleuteldetective op en men richtte zich voornamelijk op de vraag wie wie of wat wat was.

*

De aanduiding 'sleuteldetective' is eigenlijk onzin, want je maakt van twee personen een persoon en je draait de dingen om. In een sleutelroman worden gebeurtenissen en intriges beschreven, die in werkelijkheid ook voorgekomen zijn, ruzies en dat soort dingen. Die komen er helemaal niet in voor, tenminste niet dat ik me kan herinneren.

Volgens Presser, die nogal geestdriftig was over het boek, rekende ik op een verschrikkelijke manier af met de universaliteit, maar kwaad staat er toch eigenlijk niet in. Ik heb mijn hoogleraar Becker gebruikt. Hij had een minnares, Aleida G. Schot, de bekende vertaalster, die werd Leitje Schot genoemd ook wel Scheitje Lot. Zij werd dus Dora Croll, Cora Droll. Dat soort dingen zijn natuurlijk gevaarlijk, want dan merken de mensen dat je iemand hebt geportretteerd.

Vestdijk heeft er weleens op gewezen dat je met enige baarden en snorren wonderen kunt bereiken. Ik heb Dora Croll ontzaglijk dik gemaakt, wat Leida helemaal niet was. Zo heb ik haar enigszins vermomd, want een deftige hoogleraar die er een maitresse op na hield en dat gewoon in een boek, tja. Terwijl iedereen in de Slavistiek het natuurlijk wist van Leida en Becker. Er staat ook verder niks kwaads van ze in geloof ik, maar toch was het een heel dubbeltje op z'n kant. Mijn vrouw heeft mij zelfs nog 1500 gulden geboden, al het geld wat ze had, als ik het boek niet publiceerde. Ze was bang dat die oude Becker kwaad zou worden. Maar dat viel erg mee. Ik heb hem een exemplaar gegeven waarin ik geschreven had 'aan de vermoorde van de moordenaar' en hij heeft het heel goed opgenomen. Ik heb ook nog bepaalde hebbeligheden van een aantal personen gebruikt. Zo had ik een collega in Leiden die steeds achterom keek, dat doet een van de figuren in het boek ook. Of die kleine zwarte dwerg in de destijds nogal beroemde passage over de intocht der hoogleraren bij een promotie. Ik had geschreven: 'een kleine zwarte dwerg, hij kwam als laatste binnen en hij had moeite om de stoet bij te houden'. Dat was een kunsthistoricus in Amsterdam. Toen het boek uitkwam, was ik net hoogleraar geworden in Leiden. Diezelfde vent ging ook over van Amsterdam naar Leiden, dus toen kwam die kleine zwarte dwerg weer in Leiden achter die stoet aan huppelen. Ik schrok me een ongeluk toen ik dat zag, want ik dacht dat ik van die man af was, voordat hij er mischien achter zou komen. Maar hij heeft nooit iets gezegd. Het Rusland Instituut van toen en het Instituut van sociale geschiedenis heb ik tot één instituut gemaakt in het verhaal. Ik heb het gebouw enigszins gebruikt en de telefooncentrale, een hele ouderwetse zoals die vroeger wel in gebouwen met een stuk of 20 toestellen voorkwam en de universaliteit zelf natuurlijk, de promotie, de oude aula. De promotie uit het boek werd nog wel eens gebruikt als handboek voor mensen die gingen promoveren. Er stond namelijk precies in hoe je dat moet doen."

*

"Met die noten in het boek heeft collega linguïst Ebeling me geholpen. Ik wilde namelijk niet Rusland zeggen en heb toen Slobodje uitgevonden. Vervolgens moest ik dus ook een samenhangende slavische taal hebben die ze daar spraken, en die heeft hij voor me gemaakt. Als er op bepaalde punten een "d" staat in die taal, dan staat er op een ander punt ook een "d", zoals het in het Russisch, Pools en Tsjechisch ook is. Zo hangen de citaten in die vreemde taal – die slavische taal – samen, het is dus een bestaande taal. Verder heb je de held die promoveert op de Fellow-traveller. Er was toen net in Frankrijk een boek verschenen over mensen zoals Voltaire, die alles wat er in Rusland

in hun tijd gebeurde – de tijd van Catharina de Tweede – ophemelden. De man die het boek geschreven had, was een katholiek en die heeft op twee manieren met Voltaire afgerekend. Dat boek heb ik nooit gelezen, maar ik heb dus iemand daar een proefschrift over laten schrijven waarbij Voltaire dan Arovet geworden is, terwijl ie in werkelijkheid Arouet heette. Mensen die dat een beetje weten, kunnen daar plezier aan beleven.

Oom Ko is Stalin natuurlijk, maar dat is wel zo algemeen, dat is een toespeling op de werkelijkheid die voor iedereen wel duidelijk is.

Ik ben in '54 aan *Twee minuten stilte* begonnen te schrijven in Amerika. Ik had daar voor mijzelf Raymond Chandler ontdekt. Maar ja dat is een heel ander genre natuurlijk, meer het ruwe werk. Ik had de grote moeilijkheid dat ik ineens iets over pistolen en moord moest schrijven. Als je daar nooit iets mee te maken hebt gehad, dan moet je over dingen schrijven waar je niks van weet. Dat heb ik proberen te vermijden, hoewel anderen dat natuurlijk wel doen. Om dat dan weer na te schrijven vond ik een beetje vervelend, het stuitte mij ook tegen de borst om een echte moordenaar te hebben. Het is namelijk vaak de zwakheid van bijna alle detectives dat er gewoon iemand meeloopt die dan later de moordenaar blijkt te zijn. En je maakt mij niet wijs dat je dat in de werkelijkheid niet veel eerder in de gaten zou hebben. Ik heb dat vermeden door het zo te doen dat er eigenlijk geen echte moord in zit. En dat is misschien meteen het antwoord op uw vraag waarom het maar bij één detective is gebleven."

*

"Als lezer ben ik altijd van het genre blijven houden. Ik las altijd veel detectives en ik doe dat nog steeds. De detectiveschrijvers die ik goed vind zijn Hammett, Chandler, Sherlock Holmes natuurlijk, Dorothy Sayers, dan in mindere mate een Ngaio Marsh. Van Ed McBain heb ik ook bijna alles gelezen, van het *87th precinct* in New York. Dan heb je die twee Zweden Sjöwall en Wahlöö en Eric Ambler, maar die heeft helaas niet zoveel geschreven.

Die twee Russen Neznanski en Topol vind ik ook erg aardig. Ze hebben samen twee detectives geschreven. In zekere zin lijken die een beetje op die van het Zweedse echtpaar, omdat ze het hele apparaat laten werken en niet slechts één man. Simenon heb ik natuurlijk ook gelezen, maar in de Maigretboeken doet Maigret het eigenlijk zelf, hoewel hij wel een aantal politiemensen erop uit stuurt. In werkelijkheid zit natuurlijk een hele organisatie ergens achteraan, maar dat kan je weer zo moeilijk beschrijven. Die Zweden en die Russen hebben dat heel aardig gedaan, bij hen zie je al die andere lui ook lopen. Van Dashiell Hammett vind ik *The thin man* en *The Maltese Falcon* veel en veel beter dan bijvoorbeeld

The glass key. *The Maltese Falcon* lees ik iedere keer als ik hem weer vergeten ben, zo om de anderhalf, twee jaar. Ik ben zelfs zover gegaan dat ik van Hammett de strip *Secret Agent X-9* heb gekocht. Hij heeft eigenlijk alleen maar het begin van de striptekst gemaakt, later was hij te beroerd om er iets aan te doen. Hem vind ik in zekere zin nog de beste van allen, omdat hij zo veelzijdig is. Het is eigenlijk jammer dat ze hem niet eens compleet uitgeven. Van Patricia Highsmith had ik nog nooit iets gelezen, totdat ik een pocket met drie verhalen kreeg. Ze gingen alle drie over een misdadiger, maar dan gezien van zijn kant. Dat was ontzettend goed gedaan. Ik had het gevoel dat dit de eerste keer was, dat ik een misdadiger echt zag. Dat komt vooral omdat in andere boeken de misdadiger niet veel aan het woord komt. Bij haar zie je voortdurend wat die schurk doet en hoe hij ook ad hoc iedere situatie oplost. Hij heeft geen subtiel plan, maar als het eenmaal zover is kiest hij meteen de goede variant. Ik denk dat het zo ongeveer gaat en niet zoals de mensen denken dat het gaat.

*

Er is van Agatha Christie *The murder of Roger Ackroyd* waarin de verteller tegelijk de moordenaar is. En je hebt natuurlijk ook heel veel detectives waarbij de verteller en de detective dezelfde zijn, zoals bij Chandler en Hammett, maar Tjebchow heeft een detectiveverhaal geschreven, waarin de moordenaar, de detective en de verteller één en dezelfde persoon zijn. Dat is nog nooit gebeurd in de geschiedenis, toch zit het aardig in elkaar.

Maar verder heb ik nooit Russische detectives gelezen, behalve van die twee emigranten Neznansky en Topol die nu onlangs zijn verschenen. Maar ik heb er nooit één van gelezen die uit Rusland zelf stamt. Toch bestaat daar ook een uitgebreide detectiveliteratuur, waar de schurken dan van de CIA zijn.

Boeken waarin de Westerse inlichtingendiensten juist proberen de Russen te slim af te zijn, ken ik beter. Van John le Carré heb ik *The Little Drummer Girl* en *The Spy Who Came In From The Cold* gelezen. Ik heb die jongste trilogie gelezen van Deighton, maar ik zal hem niet nog een keer pakken. Dat gemier van die verschillende geheime diensten om een bepaalde man op ten overlopen te brengen werkt me op den duur een beetje op mijn zenuwen, dat gaat me te langzaam. Ik houd toch meer van een gewone moord die opgelost wordt. Maar de James Bondboeken heb ik wel allemaal gelezen. Ik vind ze wel aardig, maar toch ook weer niet zo geweldig. Het is een heel apart genre. Fleming heeft een goede *feeling* voor natuur en omgeving, voor reizen. Maar het nadeel is dat hij James Bond uitrust met het nieuwste en allerhipste wat er toen was en die dingen zijn nu allemaal oeroud. Een oude Bentley is ook nu nog iets moois, maar het gebruik van

een bepaalde aansteker is natuurlijk erg aan slijtage onderhevig. Simenon doet dat juist erg mooi. Die heeft Maigret en Parijs volkomen tijdloos gemaakt. Hij heeft gezorgd dat er auto's zijn, metro en telefoon, radio eventueel, maar televisie komt niet voor. De Gaulle bestaat niet, politieke partijen bestaan niet. Zo'n verhaal kan zich net zo goed in 1930 als in 1970 afspelen en je ziet niet welke boeken hij in 1930 schreef en welke in 1970. Het weer en de café's, die zijn natuurlijk toch min of meer hetzelfde gebleven. Dat is het nadeel van Chandler die ergens in de veertiger jaren bijvoorbeeld het verkopen van pornografie als een van de gruwelijkste dingen beschrijft die er zijn. Het is een vreselijke misdadiger die dat doet, terwijl je het nu op iedere straathoek kunt kopen. Bij Hammett is een drugsverslaafde het laagste uitschot van de maatschappij, waar niemand ook maar enig medelijden mee heeft, terwijl die nu bijna een geaccepteerde medeburger geworden is.

Bij Sherlock Holmes is juist het tijdsbeeld weer het aardige. Hij heeft het Londen van zijn tijd vereeuwigd met die koetsiertjes en de kamerverhuur bij een kostjuffrouw, die je dan te eten geeft en zo. Ieder een eigen slaapkamer en dan samen een zitkamer, allemaal dingen die niet meer voorkomen. Of dat je iemand niet opbelt, maar een telegram stuurt. Er bestaan waarschijnlijk tegenwoordig mensen van 30, 40 jaar die nog nooit een telegram verstuurd hebben, dat zou me niks verbazen. Sherlock Holmes echter stuurt voortdurend telegrammen."

*

"Op Nederlandse detectives ben ik niet zo gek. Laatst heb ik *De Chinese handwas-sing* van Roothaert nog een keer gelezen, een boek van voor de oorlog. Ik ben geen Havank-fan zoals Ferdinandusse geloof ik. Je moet dat eigenlijk op je vijftiende gelezen hebben, maar ik deed het op mijn vijftigste. Het is dan natuurlijk wel curieus, maar je raakt er niet aan verslaafd. Verder ken ik één *Grijpstra* en *De Gier*, waarin de moordenaar een Papoea is. Dat is een prachtig boek.

Mijn eigen boek zou ik ook weer eens moeten lezen. *Twee minuten stilte* staat nu zo'n vijftientwintig jaar in de kast, maar ik durf het niet. Hoewel iedereen toen zei dat het erg aardig was, denk ik toch dat het misschien niet goed is. Ik heb er jaren over nagedacht. Later merkte ik bij het lezen van andere detectives dat die soms heel los in elkaar gegoooid waren. Maar hoe goed je het ook doet, je houdt toch altijd een element van onwaarschijnlijkheid over. In een gewoon boek kan je je beperken tot het vertellen van een verhaal. Dat is wel zo eenvoudig."

Roselie Kommers

Britse Misdaadgolven

Nieuwsbrief van Jessica Mann

Foto Fay Godwin

Zou je zelf niet eens een keer willen schrijven, in plaats van alleen maar boeken te lezen? Als dat het geval is, zijn er net twee boeken verschenen die je laten zien hoe dat dan zou moeten. Het ene, *Writing a thriller* (A&C Black) is van een schrijver die herhaaldelijk naar zijn eigen succesvolle boeken verwijst, maar van wie ik bang ben nooit te hebben gehoord. Hij heet André Jute. Het andere, *Writing Crime Fiction* (A&C Black) is van Harry Keating, de bekende Engelse misdaadschrijver en criticus, die voor mij deze nieuwsbrief maakte. Beide boekjes, die relatief goedkoop als pocket zijn verschenen, staan vol met handige tips over het soort boeken waar de titels naar verwijzen (thrillers en detectives) en over het schrijven ervan.

Het belangrijkste advies dat ze je meegeven is in beide boeken hetzelfde en beide herhalen het diverse malen: Als je wil schrijven, schrijf dan ook. Of, zoals een andere autoriteit dat eens botweg zei: *Breng het zitvlak van je broek in contact met de zitting van je bureaustoel*. Zorg ervoor dat je elke dag iets schrijft, zelfs al typ je maar *'the quick brown fox jumped over the lazy dog'*, het befaamde zinnetje dat in elke cursus typen zit om je de plaats van de letters op het toetsenbord te leren (meer letters zitten er niet in het alfabet. Misschien dat in Nederland een ander zinnetje wordt gebruikt). Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, kan ik uit ervaring meedelen nu ik weer bezig ben met wat het werken aan een boek wordt verondersteld. Maar toch ben ik er zeker van dat het een uitstekend advies is. Ik vraag me af of de nieuwe auteurs van wie de boeken in de najaarsgolf zijn komen aandrijven dat advies ter harte hebben geno-

men. Als je de energie ervoor over hebt, zou je een paar boeken kunnen analyseren om te zien of ze aan de aanbevelingen van Jute en Keating beantwoorden. Probeer dan bijvoorbeeld *Said the blind man* (Macmillan) van Jenny Oldfield, een debuutroman die bijna geheel uit dialoog bestaat zodat hij gemakkelijk in een goed hoorspel zou kunnen worden verwerkt. Of neem eens *To his just deserts* (Collins), een verhaal dat door Ona Low in Finland is gesitueerd, die daar heeft gewoond. Het verhaal dat gaat over een operafestival, wint aan kracht door de exotische locatie. Ik hoop dat beide auteurs aan het begin van een lange loopbaan staan. Want het schrijven van misdaadboeken lijkt een karwei te zijn dat de beoefenaars tot op hoge leeftijd kunnen volhouden. Denk maar aan Agatha Christie of Ngaio Marsh, of aan Gladys Mitchell. Kijk naar Michael Innes die net op zijn tachtigste *Appleby and the Ospreys* (Gollancz) heeft gepubliceerd of naar Elizabeth Ferrars die nog steeds schrijft en een lijst van boeken op haar naam heeft staan die te lang is voor de pagina voorin een nieuw boek. *The other devil's name* (Collins) is even goed als de boeken die ervoor kwamen. Maar de winnaar van deze wedstrijd – als dat het tenminste is – is Lettice Cooper. Haar *Unusual behaviour* (Gollancz) is een bijdetijdse roman over krakers, bommen en moderne politiemannen en als je net zo goed als zij kan schrijven als je ook negentig bent, dan ben je eveneens een levend bewijs van de stelling dat het gezond is om je tijd te geven aan het bedenken van gewelddadig overlijden.

Jessica Mann

Zwijnaardse stwg 6

9000 Gent

BOEKHANDEL WALRY

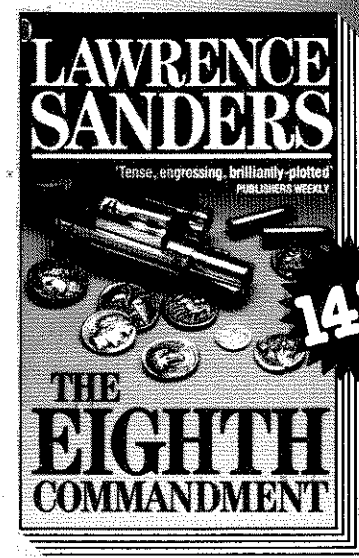
U KUNT ER WAT VRAGEN

Thrillers en Detectives bij voorbeeld

tel: 091-229167

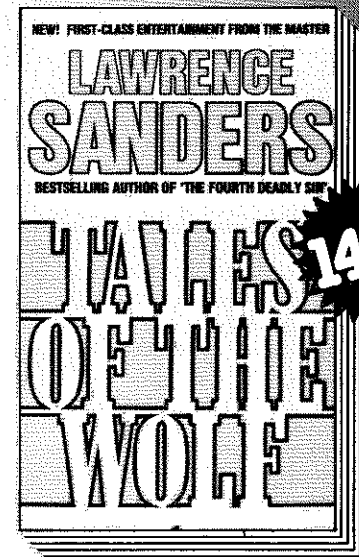
New in paperback

At all bookstores

Suspense at its best!

In *The Eighth Commandment* the author takes you into the sinfully intriguing world of the super rich. A world sparkling with priceless treasures and ancient coins, as well as blackmail, greed, scandal, perversion and ultimately murder.

In *Tales of the Wolf* Lawrence Sanders has created his most intriguing character since Edward X. Delaney. Meet Wolf Lannihan. Lannihan is an antihero who always gets what he wants - whether it's cracking an unsolvable case or making love to an unbelievable woman. Now Wolf is telling all, action-packed, nonstop tales that will keep you guessing right to the finish. Wolf guarantees it.

van heinde van verre
van Hartmar Amsterdam
Importeur/Distributeur

Made in UK & USA

Mooie corruptie

Wie aan een boek van Ross Thomas begint moet stevig in zijn schoenen staan. Althans, hij moet beschikken over een flinke portie van wat psychologen *ambigüiteitstolerantie* noemen. Het is bij Thomas maar de vraag of je er al lezend achter komt wat voor delicten er precies gepleegd zijn, wie goed is en wie slecht, waarom de hoofdpersoon – als die al te identificeren is – het één doet en het ander laat, en meer dingen waar de gemiddelde thriller-lezer toch wel benieuwd naar is. Aan het eind van *Missionary Stew* (Penguin, NL, 14,90) moet Draper Haere vaststellen dat zelfs hij niet helemaal overziet hoe de vork in de steel zit. Geen nood, hij beschikt in ieder geval over voldoende informatie om welke senator dan ook die financieel over de brug wil komen aan een leidinggevende positie in het Witte Huis te helpen. En wat te denken van het slot van *Briarpatch* (Penguin, NL, 17,50)? Ben Dill moet er maar naar raden wie zijn zuster vermoord heeft. Maar ach, wat maakt het uit? Wie het gedaan heeft deed het om uit de gevangenis te blijven, en willen we dat niet allemaal? Bovendien weet Dill nu dat zowel zijn sympathieke werkgever als zijn jeugdvriend van het eerste uur, wanneer de nood aan de man komt, geen seconde zullen aarzelen om hem op te ruimen. Dat is ook wat waard.

Thomas schrijft over corruptie in alle

betekenissen van het woord. Hij schrijft over inspecteurs van politie die commissaris willen worden, over commissarissen die senator willen worden, en over senatoren die liever in het Witte Huis zouden wonen. Daar is geld voor nodig. Smeergeld, zwijggeld, moordgeld. Zijn hoofdfiguren hebben, hoewel minder verdorven dan de *social climbers* waartussen ze verkeren, geleerd alert op dit menselijk tekort in te spelen. Er moet brood op de plank en trouwens, hoe zou de wereld moeten veranderen? Daarom pikken ze liever een graantje mee dan een actiegroep op te richten.

Mijn enige bezwaar tegen *Missionary Stew* is, dat Thomas het allemaal wat te dik heeft aangezet. De intrige is onvoorstelbaar ingewikkeld en de personages gedragen zich te bizar om waar te kunnen zijn. Er valt genoeg te lachen, daar niet van, maar door de surrealistische aanpak wordt het de lezer gemakkelijk gemaakt, om de politieke machinaties als op hol geslagen fantasieën af te doen. Bij *Briarpatch* is dat niet mogelijk. De provincieplaats waar Dill de moordenaar van z'n zuster zoekt, stinkt een uur in de wind naar moreel bederf. Het verbaast me niet dat het boek de prestigieuze *Edgard Award* voor de beste thriller van het jaar gekregen heeft. (HKg).

Strict privé

De Engelse uitgever Macmillan is een privé detective-reeks begonnen in gebonden uitgaves die relatief goedkoop zijn.

De eerste drie delen zijn nu verschenen. *Sugartown* van Loren Estleman werd onlangs al in de Amerikaanse pocketeditie besproken (zie T&D 86/4). *Blunt darts* van Jeremiah Healy (Macmillan, NL, 36,95) is een debuutroman over detective John Cuddy die in Boston opereert. Het is een goed geschreven, kalme roman over ellende in een familie in goede doen. De rust gaat niet zover dat er geen mooie knokscènes in het verhaal zitten, maar Cuddy is wel een man die nauwelijks grappen maakt, niet achter de vrouwen aanzit en ook de drank met rust laat. Als variant op de privé-detective gaat het in zijn geval om een weduwnaar en dat zorgt voor een paar mooie sentimentele scènes waarin Cuddy het graf van zijn vrouw bezoekt.

Nightlines van John Lutz (Macmillan, 36,95) vind ik minder aardig. Dat komt om te beginnen al door het gebruik van de hij-vorm, wat ik een te gedurfd vernieuwing vind. Privé detectives vertellen het verhaal vanuit zichzelf. Gelukkig is Lutz geen alwetende verteller zodat we de gedachten van anderen bespaard blijven, maar de stijlfiguur schept toch teveel distantie. Hoofdpersoon Nudger is weliswaar niet voornaamloos (Hij heet Alo van Aloysius) maar wordt toch voortdurend met zijn achternaam aangesproken. Hij moet op zoek naar de moordenaar van de helft van een een-eiige tweeling en raakt zo terecht in een milieu van sexueel vernipte types en dat allemaal in Saint Louis. Temidden van deze viezigheid bloeit er ook nog uitgebreid een romance op. Op de flap staat dat Lutz vrachtwagenchauffeur en politieagent is geweest, maar hij schrijft alsof hij in het maatschappelijk werk heeft gezeten. (TC).

Westcoast Privé

Max Byrd is een fan van Robert B. Parker's Spenser. Wat dacht U van Byrds *p.i.* Mike Haller? Een stevig gebouwde detective uit Californië met romantische trekjes, stevige vuisten, een aantrekkelijke psychiater als vriendin, een onbedaarlijke drang tot psychologiseren en een flinke boekenkast. Haller probeert bovendien secretaresses te verschalken met zijn *one-armed-push-up*, verschuilt zich in Frankrijk als Spenser (met een S, zoals de dichter) en vertelt ons over een detective in Boston die kookboeken schrijft... Wie echter Spenser-achtige avonturen vermoedt komt bij Max Byrd bedrogen uit. Hoewel ook Haller voortdurend ridder op zijn schimmel speelt in zijn jacht op vermiste personen staan de boeken stilistisch veel dicht bij de klassieke *private eye*-verhalen. Dat wil zeggen: veel aandacht voor de omgeving en allerhande personages in bloemrijke (soms geforceerd) geestige omschrijvingen en wat minder voor eigen en andermans psyche. Het doet goed weer eens een vlotte, niet al te pretentieuze *p.i.* op de kop te tikken.

Finders Weepers (Bantam, VD, 11,75), de derde Haller, is tot nu toe het hoogtepunt van de serie. Haller raakt tijdens een onbenullig onderzoekje zijn vergunning kwijt – eindelijk eens een geïrriteerde politiemannet die woord houdt! – en een halve identiteitscrisis is het gevolg. Van gecoördineerd speurwerk is geen sprake meer en als het boevenpak vriendinlijf gijzelt levert Haller zonder aarzelen een hulpbehoevend hoortje uit. Dag principes. Kom daar maar eens om bij Spenser! En we geven Haller nog gelijk ook: zijn doen en laten zijn begrijpelijk, sympathiek en menselijk.

California Thriller en *Fly Away Jill* (Bantam, VD, 11,75) – delen één en twee – zijn van minder gehalte. Byrd vertilt zich vooral aan de plot. De wereldbedreigende medische experimenten – kan het wat simpeler?! – zijn lachwekkend. Hallers heldendaden ongelooftwaardig. *Fly Away* neemt de lezer mee naar Londen: daar is het weliswaar voldoende druilerig, maar Byrd gebruikt de meest absurde *clues* om tot een intrige te komen. Vertelt iemand terloops over de grotten in Dordogne? Haller vermoedt er een heroine-lab. Zo kan ik het ook. Maar goed: *Finders Weepers* maakt aan alle twijfels een eind. (MP).

Roger L. Simon is al net zo gevoelig voor de tijdgeest als zijn befaamde private eye Moses 'The Big Fix' Wine. Zijn boeken zijn oh zo trendy en ultralicht verteerbaar. Van eerdere Wine-avonturen kon ik me al weinig meer herinneren dan veel sex en een hoofdpersoon die veel te kien is voor de jaren '60-schlemiel die hij moet zijn. En zo zal het ook wel gaan met *California Roll* (Warner, VD, 13,90), de jongste Simon/Wine-produktie. *California Roll* biedt weinig sex (immers UIT) maar des te meer computers (erg IN). Wine verkoopt zich zonder problemen aan het grote geld (Silicon Valley) en stort zich in een mondiale computerbedrijfsspionage-affaire. Zijn overspelige echtgenotes niet genoeg voor de moderne *p.i.*?

Simon brengt het er – zeker gezien zijn pretentieuze onderwerp – nog bijzonder aardig vanaf. Wine rotzooit wat aan in Californië en Japan en begint een relatie met zijn computer. Amusant, snel, elke tien bladzijden een vette glimlach, geknipt voor verfilming en om snel weer te vergeten. (MD).

Beschaafde moorden

In *A Taste of Death* van P.D. James (Faber en Faber, NL, 24,35) krijgt Commander Dalgliesh, beschaafd en correct als altijd, al wil het met de gedichtjes niet erg lukken, en net benoemd tot hoofd van een speciale afdeling voor het behandelen van 'gevoelig' liggende misdaden, te maken met de bloedige (zelf)moord van een hem sympathieke minister, die zich niet om onduidelijke redenen uit de politiek heeft teruggetrokken. Gedegen speurwerk ontmaskert de leugens opgeworpen ter bescherming van door de hogere klasse gekoesterde waarden, maar behalve het speurwerk is de confrontatie tussen alle betrokkenen waar het gaat, om het omgaan met onvermijdelijke schuldgevoelens de boeiende rode draad die het lezen van de ruim 450 bladzijden meer dan de moeite waard maakt. (KtK).

In *Stately Homicide* van Ms S.T. Hayman (Sphere, VD, 16,65) wordt de sympathieke Detective Inspector B. Jurnet, die door liefde gedreven hardnekkig poogt zich tot het Joodse geloof te bekeren, geconfronteerd met het door alen (!) aangevreten lijk van iemand waar hij net de vorige avond op een party kennis mee heeft gemaakt. De narigheid speelt zich af op een landgoed in Norfolk, waarvan het bezit teruggaat tot de broer van niemand minder dan Anna Boleyn. Naast de misdaad in kwestie blijken er bij de nazaten van de koninklijke Anna vreemde gewoontes te heersen. Het boekstaven en -binden van een en ander geeft aanleiding tot de nodige slachtoffers. Vooral de *side-lines* van dit verhaal zijn aardig bedacht, zeker nu we net allemaal de Shakespeare *stories* hebben kunnen volgen. (KKK)

Midden-Oosten

Desmond Meirings *A talk with the Angels* (Methuen, VD, 14,90) is een zwaar aangezette uiteenzetting over een Islamitische fundamentalistische beweging en haar motivatie, die in Egypte de oude waarden wil herstellen à la Khomeiny middels een aanslag op de eigen president. Het complot wordt gesteund door drie samenzwerende groot-industriëlen uit Israël, Libië en Engeland. De lezer wordt volledig ingelicht over de plannen en achtergronden van de hoofdpersonen zodat hij niet in spanning hoeft te zitten. De koptische inspecteur van een speciale veiligheidsdienst krijgt alle benodigde informatie gratis aangereikt en hoeft niet veel speurwerk te verrichten. Met ellenglange routebeschrijvingen door Caïro weet de auteur alle spanning te vermijden. Hij lijkt zelfs wel enige sympathie te hebben voor deze griezelige moslim-fanaten, die een rituele moord niet uit de weg gaan. (KtK).

Sinds 1975 heeft de uit het reclamevak afkomstige schrijver David Brierly heel wat afgeschreven. Zijn laatste boek is *Skorpion's Death* (Coronet, VD, 14,90), daarvoor zijn o.a. van hem verschenen: *Cold War*, *Shooting Star* en *Czechmate*. In *Skorpion's Death* is Cody belast met de opdracht een zekere Borries op te sporen. Deze laatste heeft al geruime tijd niets van zich laten horen en zijn vrouw maakt zich daar nogal wat zorgen over. Borries blijkt ingehuurd te zijn door een organisatie die zich Skorpion noemt en die zich diep in de Sahara verschanst heeft. Tesamen met een blinde journalist komt Cody in het kamp terecht, alleen niet op vrijwillige basis. Dankzij haar harde training bij de C.I.A. slagen ze er ook weer in om het fort te verlaten, maar dan staan ze midden in de Sahara, zonder vervoer, bijna geen water meer en de vijand op de hielen. Als een wrak bereikt onze vrouwelijke James Bond tenslotte de bewoonde wereld, waar haar nog een laatste verrassing staat te wachten. Het boek begint aardig, maar het laatste gedeelte had wel iets minder heldhaftig gemogen. (RK).

Vrouwenleed

Drie personen spelen de hoofdrol in Robert Daley's Newyorkse policier *Hands of a Stranger* (Coronet, VD, 16,65). Judith Adler is een assistent-officier van justitie die als jonge vrouw een prachtige carrière gemaakt heeft. Haar werk vult haar leven; ze is nooit getrouwd en van tijd tot tijd wijdt ze daar wel eens een (niet-zeurderige) gedachte aan. Joe Hearn, inspecteur van politie, is op de dag dat het verhaal begint net gepromoveerd tot hoofd van de narcotica-brigade; hij heeft wel een privéleven: een vrouw en twee kinderen waar hij nauwelijks tijd voor heeft. Zijn vrouw Mary houdt van hem, maar zou wel wat meer aandacht willen. Het hoofdthema van het verhaal is verkrachting in vele facetten: Judith is gespecialiseerd in het oplossen van verkrachtingszaken, Mary wordt een van de vele slachtoffers, Joe gaat haar verkrachter zelf opsporen. Zelden wordt de problematiek van vrouwen – carrière versus huisgezin – met zoveel inzicht en begrip beschreven; zonder ooit in gedram te vervallen maar wel met veel humor. Het verloop van het listig gecomposeerde verhaal kan hier niet verder verteld worden zonder iets van de enor me spanning weg te nemen. Een sfeervolle policier over echte mensen. (MB)

Antiquiteiten

Antiekhandelaar Lovejoy wordt tot zijn ongenoegen in dienst genomen van een dame, wiens man verdwenen is. Het ongenoegen is wederzijds, wat blijkt uit hun langdurige scheldpartijen. Nadat Love-

Jef Geeraerts Het Sigmamaplan

Een terreuractie tegen enkele Belgische regeringsleden, ogenschijnlijk georganiseerd door de Russische KGB, maar in wezen voorbereid door de Amerikaanse CIA. Een superspannende misdaad roman tegen de achtergronden van de 'Bende van Nijvel' en de CCC ('Strijdende Communistische Cellen'), vol list, actie, geweld, paranoia en: exacte feiten! 352 blz., f 29,90.

Eerder verschenen misdaadromans van Jef Geeraerts:
De zaak Alzheimer, f 29,90. De trap, f 25,50. Drugs, f 28,50. Diamant, f 27,90. De coltmoorden, f 28,90. Kodiak 58, f 25,50.
Bij elke boekhandel

MANTEAU

joy echter vernomen heeft dat de vermiste in kwestie op zoek was naar een zeer kostbaar, antiek parelsnoer, stort hij zich vol overgave in het avontuur. Hierbij wordt hij geholpen door een aantal zeer vriendelijke jonge dames, die hem soms ook op andere manieren ter wille zijn. De zaak is echter iets gecompliceerder dan onze speurder had gedacht. Er vallen een aantal doden, zijn opdrachtgeefster doet soms wat vreemd en de politie zit hem behoorlijk op de hielen. Door wat gesjommel bereikt hij toch zijn doel. **Pearlhangar** van Jonathan Gash (Penguin, NL, 13,40) is niet alleen irritant slordig uitgegeven, maar ook een nauwelijks door te komen verhaal. (RK).

Een Engelsman is bezeten door de idee van schoonheid en besluit daarom tot tempelroof van Boeddha-beelden uit een laat-middeleeuws klooster in Birma. Dat is de kern van **The next best thing** van John Saul (Grafton, VD, 14,90). Het verhaal wordt voornamelijk besteedt aan de avontuurlijke tocht door de jungle van Thailand, Birma en Laos, het gebied waar opium vandaan komt en waar restjes van het Chinese Nationalistische leger uit de jaren veertig een nieuw tehuis hebben gevonden. Obsessies zijn gedoemd tot mislukking, want anders gaat het niet om echte obsessies. Zo zit dit verhaal ook in elkaar. Het avontuur wordt spannend genoeg op papier gezet, maar van een echte intrige is eigenlijk nauwelijks sprake en Saul heeft er ook teveel genoeg in geschapen diverse eigenaardige types in het verhaal te laten optreden. Het geheel krijgt zo een mysterieuze, onbegrijpelijk tintje, wat natuurlijk wel goed past bij de Oosterse jungle. (TC).

Spraakwater

Anthony Price doet veel geschiedenis in zijn spionageromans. Niet alleen de intrige wordt ontleend aan de geschiedenisboekjes, iedere figuur brengt zijn eigen geschiedenisboek mee, los van het eigenlijke verhaal. Als er een nieuweling opduikt, kun je je weer schrap zetten voor de zoveelste uiteenzetting over een stamboom. Ik heb mij wéér afgevraagd waarom Price niet gewoon historische romans schrijft! Met zijn dialogen is bovendien iets heel merkwaardigs aan de hand. Zijn personages spreken niet met elkaar, maar houden op hun beurt toespraken. Het lijkt wel of hij het manuscript van **Here be monsters** (Grafton, VD, 14,90) heeft teruggekregen met de mededeling om er meer dialoog in te doen. Aan dat verzoek lijkt hij vervolgens te hebben voldaan door grote stukken tekst tussen aanhanglingstekens te zetten. Van zijn eerste boek *The labyrinth makers* is een hele leuke TV-serie gemaakt (*Chessplayer*) die inmiddels ook bij ons is uitgezonden, maar denk niet dat het boek

ook leuk is. Zijn nieuwste boek is zo mogelijk nog erger. De intrige stelt tot overmaat van ramp ook niets voor. Gewichtigdoenerij is het enige dat overblijft. (FH).

Als u aan de lijn doet is **McGarr and the Sienese conspiracy** (Penguin, NL, 14,90) geen geschikte lectuur. McGarr houdt van Ierse whiskey en van lekker eten en de schrijver Bartholemew Gill vlecht bij herhaling recepten in de tekst. Voor mensen die zich beperkingen opleggen moet dat storend zijn. Met een volle maag is het boek trouwens ook knap vervelend. Recepten leveren niet bepaald een spannend verhaal op. McGarr is een Ierse Maigret die met veel psychologisch inzicht zijn medewerkers tot grootse daden brengt en vaderlijk over hen regeert. De moord op een ex-chef van de SIS voert hem deze keer naar Italië, waar hij slimmer blijkt dan veel Italianen. Het verhaal kabbelt genoeglijk voort, maar zijn motieven kwamen mij niet erg waarschijnlijk voor. (FH).

I'll make him an offer he can't refuse

In het vorige nummer van Thr&Det (nr. 86/4) kwam Ken Follett er (onbedoeld) enigszins gehavend af. Op de voorkant had moeten staan 'Overzichtelijk, romantisch en veel frisse lucht'. Doordat 'frisse' wegviel, kreeg de aanprijzing een verkeerde lading. Bij het vraaggesprek stond een foto van Follett en niet van de televisie-Spenser zoals het (verkeerde) onderschrift suggereerde. (TC).

Enige tijd geleden was **Andrew Vachss** even hier (zie ook de bespreking van zijn boek *Burke's Manhattan* in dit nummer). Hij werd geïnterviewd door Het Parool, De Volkskrant en Vrij Nederland (in het nummer van 4-10-1986 door mijzelf, zodat ik dat onthouden heb). (TC).

Bij antiquariaat 'De terechte kronkel' verscheen een catalogus Misdaadliteratuur, deel 1 en 2. Voor f 2,50 is deze te krijgen (postgiro 5624740). Hij bestaat echt, want ik heb hem in mijn hand gehad. Helas is het antiquariaat alleen via een postbus bereikbaar (pb 70118, 1007 KC Amsterdam) en dat suggereert een zekere louchheid. (TC).

Zo rond 1947 verscheen maandelijks bij de C.V. Uitgeverij 'Centrum' te Amsterdam het tijdschrift **Detective Magazine**. Wie heeft hiervan nummers in zijn bezit en wil mij daarover informeren? Ook soortgelijke uitgaven gezocht, zoals **Spionage** (Dannie Ramon), **John Templar**, **Dynamietserie** en **Atoomreeks**. Tevens voor verzamelaars te koop of te ruil diverse (Nederlandse) detectivetitels. Bert Meppelink, Bankastraat 46, 7942 VN Meppel. Tel. 05220-58289.

Op donderdag 23 oktober hield uitgeverij Manteau de nieuwe Jef Geeraerts, **Het Sigmaphan**, ten doop. VARA-gezicht **Joop Smits** hield ter gelegenheid hiervan een toespraakje waarin hij ronduit bekende een enorme fan van het genre te zijn. In het volgende nummer de bespreking van het boek. Ondertussen bleek **De zaak Alzheimer** van Geeraerts een van de vier nominaties te zijn voor de grote Nederlandse detectieprijs **De Gouden strop**. Het Genootschap van Nederlandstalige Misdaadschrijvers maakte bekend dat behalve het boek van Geeraerts ook werden genomineerd **Merg en Beem** van Gerben Hellinga, **Schaduw en Import, Export, Doodslag, Moord** van Martin Koomen. De Gouden strop wordt op 14 november door burgemeester van Thijn van Amsterdam uitgereikt (die net een Gouden Sof opliep bij de aanwijzing van de stad die de Olympische Zomerspelen in 1992 zou mogen organiseren). Als de produktie van dit nummer het toelaat, kunnen we nog net de winnaar (Hellinga?) vermelden. In het volgende nummer uitgebreid aandacht voor de prijsuitreiking. (TC).

Het Vormingscentrum van de Vrije Universiteit presenteert in de maand november een project 'Daad en Misdaad'. Als dit nummer verschijnt is het grootste deel van het programma achter de rug, maar misschien kunt u nog net het debat over de **aantrekkelijkheid van de detectiveroman** meepikken. Dat vindt plaats op 27 november in theaterzaal PH'31 van de VU in Amsterdam. Medewerking geven de schrijver Tomas Ross en de journalist Bert Vuijsje (onder meer medewerker van Thr&Det en jury-voorzitter voor De Gouden Strop). (TC).

Waarde heer hoofdredakteur,

Waarom niet eens een rubriekje ingericht waar 'classics' onder het mes gaan? Ik bedoel: wat een boeken zijn er niet verschenen sinds pakweg 1920! Waarom hoor ik daar nooit wat van in T&D? Waarom niet wat meer geschiedschrijving betracht? Al dat gez... over die nieuwe releases. Ik k... daarop. In de schot der vergetelheid ligt veel pracht verborgen. Neem nou eens zo'n rottiig op pulp papier gedrukt boekje als **Adam's Fall** van Jason Ridgway (Permabook, New York 1960). O, de meeslepende inzet alleen al! vent die handig omgaat met ijschaak vermoordt weer eens de verkeerde en raakt daar danig van in de knoop. Lekkere afgebeten zinnestjes. Knauwende, hakkende stijl die Ridgway! Een scène als deze: 'Small boy in a temper tantrum. I'll fix them, I'll break all my toys. Adam Lear was Adam Lear's toy. He didn't know if he wanted to kill himself. The muzzle of the .32 in his mouth was beginning to warm up. Saliva was collecting in his mouth. It tasted oily. He didn't want to swallow it.' **Wow, this is hard stuff!** Maar u zult ook wel weten hoe dat gaat, heer hoofdred.: romannetjes als deze is net als wijn: je laat ze liggen - rondslingeren eigenlijk - je

veroordeelt ze min of meer om weg te laten rotten ('rommel') om ze jaren later pas écht te ontdekken. Zo ook een kwartjesboekje als dit. 'She kissed him... And in his hand a knife!' Er moet uit de vuilhoop waar immers 90% van alle amusementsprodukten belandt (de wet van Sturgeon) toch wel iets op te diepen zijn? Ik weet niet hoe het u vergaat, maar als ik helemaal niks meer weet te verzinnen, moe van zinnenprikkelende mediasignalen, dan ben ik vaak geneigd voor een snertromannetje als uitgerekend dit eens lekker te gaan zitten! Met vriendelijke groet, Anton Hermus, Pb 19017, 3501 DA Utrecht.

Mijn zusje is al jaren op zoek naar de volgende titels van **Agatha Christie** (in het Nederlands): **Met onbekende stemming** (vertaling van Destination Unknown) en de verhalenbundels: **— het Wespennest** **— het Listerdale mysterie** **— uit Poirot's Praktijk**. Zij wil deze boeken graag overnemen of eventueel ruilen tegen enkele splinternieuwe vertalingen van Agatha Christie-boeken. Haar adres: Mevr. W.H.H. Teuthof-Alberse Plantenhove 88, 1902 HC Castricum. Overigens ben ik al jaren een enthousiast lezeres van Uw blad, mijn complimenten ook voor de foto's. Met vriendelijke groet, A.J. Alberse, Noorderstraat 84A, 1017 TW Amsterdam.

Geachte redactie, (vervolg)

Laat mij om een aantal redenen iets mogen zeggen over de twee feministische thrillers die onlangs verschenen zijn, te weten 'Dames aan de Maas' en 'Magainot'. Ter voorkoming van misverstanden: ik heb beide romans met plezier gelezen en zonder enige vooringenomenheid. Ik was integendeel nieuwsgierig omdat ik, wetende dat vrouwelijke speurders in de Nederlandse misdaadliteratuur witte raven zijn, benieuwd was hoe ze gepresenteerd zouden worden.

Ik las het eerst 'Dames aan de Maas'. Argeloos meende ik, afgaande op de titel, dat het wel in Rotterdam zou spelen... Dat bleek dus een vergissing, en eerlijk gezegd vind ik de titel nogal misleidend. Nadat ik het gelezen had (dat nam niet zoveel tijd in beslag, want het telt ruim 130 bladzijden - en dat voor f 22,50!) was ik er niet van onder de indruk. Het hele gedoe met een soort geheim genootschap kwam nogal overtrokken op me over en het slot was allesbehalve bevredigend. Wat me het meest trof, was evenwel iets heel anders. Statistieken wijzen uit dat ongeveer 5% van onze bevolking homofiel of lesbisch is. Na de laatste pagina kreeg ik meer de indruk dat slechts 5% heteroseksueel was... Minder opwindend (beter gezegd minder avontuurlijk) maar beter is 'Magainot'. Het heeft ook een duidelijke intrige, die aan het slot tot een plausibele oplossing van de gepleegde moord leidt. Het enige bezwaar dat ik hiertegen aan kan voeren zit eigenlijk in de teneur van de tekst op de achterkant. Er is daarin sprake van bittere en sprankelende discussies tussen Eva Westerk en Peter Fuchs, maar die komen nergens voor. Eva beschrijft ze in haar brieven naar Nederland, Peter roept ze in zijn geest terug. Actueel ontmoeten de twee elkaar nergens - in de loop van het boek wordt de relatie langzaam duidelijk. Het doet niets aan de kwaliteit van het boek af, ik vraag me alleen af hoe een uitgever ertoe komt zo'n valse voorstelling van zaken te geven. Ik erger me aan zulke dingen, te meer daar dit boek zo'n opgepepte reclametext niet nodig heeft.

Met belangstelling las ik het stuk over **Holmes-pastiches** van Aug. H. den Boef. Pastiches (= nabootsingen) zijn moeilijker dan parodieën, waarvan het aantal echt in de duizenden loopt en waarbij de naam van de grote speurder doorgaans tot iets onuitspreekbaars verhaspeld wordt. Het bewijst gevoel voor werkelijkheidszin dat de auteur zich daar niet aan gewaagd heeft, maar ter aanvulling op zijn artikel zou ik toch graag iets willen opmerken. Tot de meest geslaagde nabootsingen behoren de verhalenbundels van August Derleth over **Solar Pons** en dokter **Cuthbert Lyndon Parker**, spelend in de jaren twintig. De speurder woont in 78 Praed Street, zijn hospita is mrs. Johnson. Het eerste verhaal, 'The mystery of the black narcissus' schreef Derleth in 1928, nadat hij Sir Arthur nadrukkelijk gevraagd had of deze van plan was ooit nog meer verhalen over Holmes te publiceren. Daar kwam het niet van en als zodanig kunnen de verhalen over Pons als een vervolg op die van Holmes gezien worden. Solar Pons begon zijn praktijk in 1907 (in de periode waarin Holmes afwezig was) en maakte in 1919 kennis met dokter Parker, die met hem samenwoonde tot 1933. Het zijn uitermate geslaagde verhalen, later tot verscheidene bundels samengevoegd (de eerste verscheen in 1945 en heette 'The adventures of Solar Pons' met als toevoeging 'Regarding Sherlock Holmes'). Een tweede opmerking betreft een serie verhalen met Holmes en Watson, gebaseerd op verwijzingen naar zaken die Holmes ooit behandeld zou hebben, zoals ook bij Martin Koomens 'Sherlock Holmes in Holland' het geval is. Het is aardig dat de auteur naar dit verhaal verwijst, maar hij vergeet daarbij twee verhalenbundels die op dezelfde wijze tot stand gekomen zijn. De eerste is 'The (new) exploits of Sherlock Holmes' (1953), waarin John Dickson Carr en Adrian Conan Doyle elk zes van zulke verwijzingen gebruikten om er een verhaal op te baseren. De tweede is 'De nalatenschap van Sherlock Holmes' (1950) van Clifford Semper (Lucas Willink), waarin de auteur acht verwijzingen gebruikt als basis voor een avontuur van Sherlock Holmes. Het opmerkelijkste hierbij is wel dat een Nederlands auteur hier zijn Britse collega's voor was

en nog opmerkelijker is dat de in totaal dus twintig verhalen zich op verschillende verwijzingen baseren. In zekere zin is dit betreutenswaardig, want het zou interessant geweest zijn te zien op welke wijze een zelfde gegeven tweemaal uitgewerkt was. Ik meende er goed aan te doen deze aanvullingen op het artikel van Aug. H. den Doef te geven. Ze doen daarbij niets af aan mijn waardering voor het artikel in kwestie. Met vriendelijke groet, Jan C. Roosendaal, Overtoom 215', 1054 HV Amsterdam.

CHRONO-BIBLIOGRAFIE VAN DE VLAAMSE MOORD- EN SPEURDERSROMAN

Medio september verscheen 'Daar is de dader!', een Vlaamse krimi-bibliografie in een beperkte oplage van 15 exemplaren. Gezien inmiddels de groeiende vraag van een aantal liefhebbers naar deze uitgave, overweegt de auteur-uitgever een tweede herziene en vervolledigde druk, voor zover de vraag voldoende hoog ligt om de kosten van deze uitgave te dekken.

Deze tweede uitgave zou 50 exemplaren groot zijn; aanmaakprijs = verzendingskosten inbegrepen zou elk deel om en rond de 200 BF kosten.

Het werk is als volgt opgevat:

- een korte geschiedkundige en kritische inleiding over de ontwikkeling van de speurdersroman in Vlaanderen,
- chronologische lijst van de speurdersroman, 1889-1978,
- alfabetische lijst van de auteurs en hun werken.

Het geheel telt 40 blz recto-verso, een geïllustreerde cover plus enkele geïllustreerde pagina's. Belangstellenden kunnen schrijven naar D. De Laet p/a Pothoek 21, 2008 Antwerpen, België.

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een jaarabonnement kost f. 19,90, over te maken op postgiro 5013940 tnv Verzendboekhuis De Thriller te Amsterdam. Het abonnement gaat dan met het eerstvolgende nummer in.

Voor België kost een abonnement 425 BFr. (incl. porto). Betaling dient vooraf te geschieden op PCR 000-0592006-15 tnv Boekhandel Walry, Zwijnaardse steenweg 6, 9000 Gent. Via deze boekhandel zijn ook losse nrs. te koop voor 85 BFr. (excl. porto).

Voorgaande nrs. zijn te verkrijgen door overmaking van f. 5,- per nr. (incl. porto). Sommige nrs. zijn uitsluitend als fotokopie te leveren. Geef aan als men dat niet wenst.

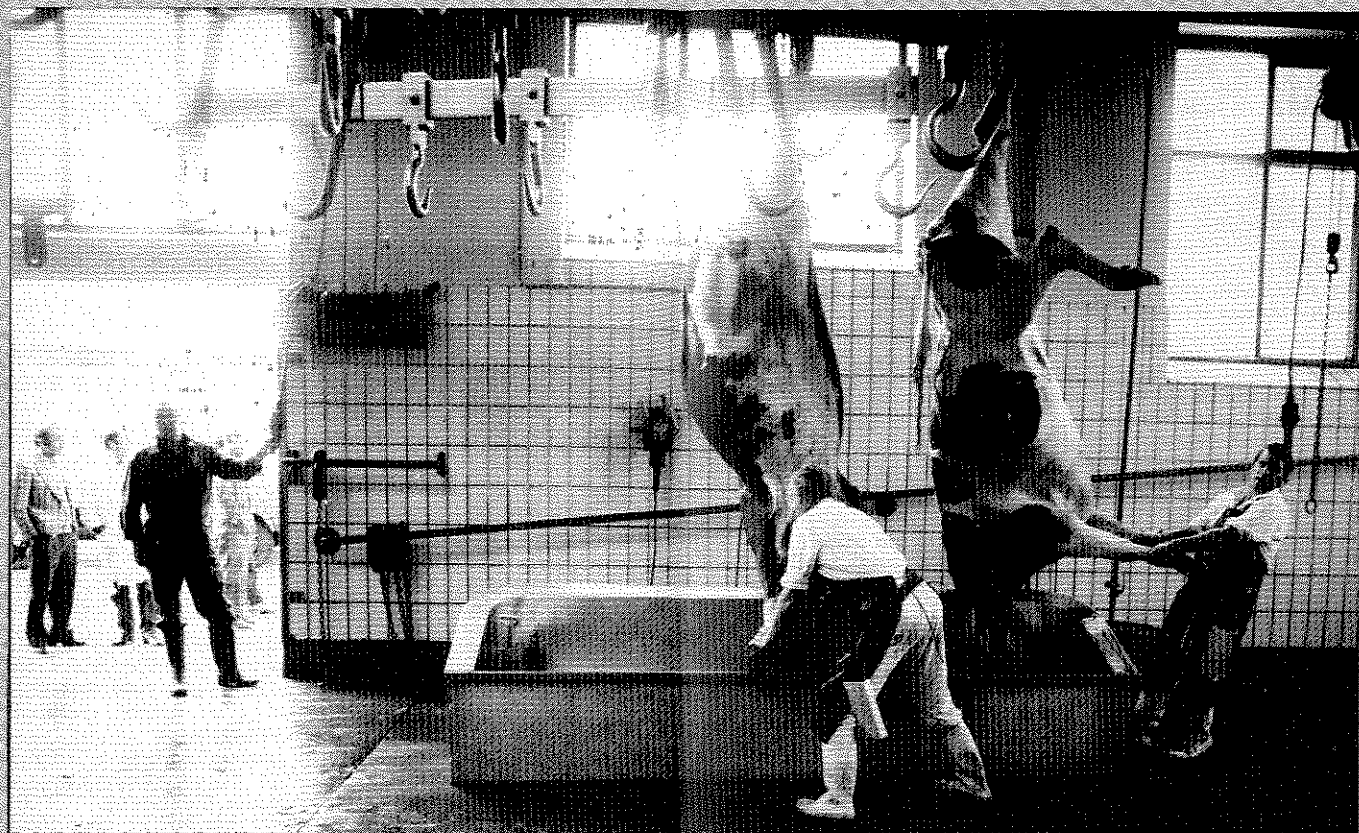
Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik van de toegezonden acceptgiro. Het zenden van een aparte rekening en van aanmaningen brengt extra kosten met zich mee.

Op diverse plaatsen in Nederland is Thrillers & Detectives los te koop. De prijs per nummer wordt door de wederverkoper vastgesteld met een minimum van f. 4,75.

Aan dit nummer werkten mee: Marianne Bernard, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Hans Knegtman, Roselie Kommers, Hans Kooijman, Katharina Kouwenhoven, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje, Wim Voster en Peter Winkels.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Grafische Verzorging: GCA Drukkerwerk
VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, Nic. Maesstraat 139 hs, 1071 PX Amsterdam. Tel. 020-764970.

Tot de laatste druppel

KORT VERHAAL DOOR HANS KREUGEL

Niets wees erop dat het een bijzondere dag zou worden toen Lenie die ochtend samen met haar vriendinnen door het toegangshek van het slachthuis naar binnen liep. Ze keek voorzichtig om zich heen, terwijl de meisjes het T.V.-programma van de vorige avond bespraken, maar Gerrit was nog nergens te zien. Haar ogen gleden over de voorgevel van het gebouw waar ze naar binnen gingen. 'Tot de laatste druppel' stond er in vaalrode letters op gekliederd. Toepasselijk was het wel.

Terwijl ze in de kleedkamer hun witte overalls en laarzen aantrokken dacht Lenie terug aan het personeelsreisje van vorige week, toen Gerrit voor het eerst echt werk van haar gemaakt had. Vooral in de bus op de terugweg, toen hij achter haar was komen zitten. Het was begonnen met wat plagerijtjes, maar op het laatst had hij zijn grote zware hand even liefkozend in haar hals gelegd. Lenie had snel zijn hand weggeduwd, maar ze had het toch niet onplezierig gevonden.

Ze liepen de grote hal binnen. Ja! Daar was hij. Ze zag hem op de rug. Hij was al aan het werk. Met vaardige hand sneed hij een koe open over de hele lengte van de buik, daarna hielp hij met drie, vier handgrepen het beest uit zijn jas. Een prachtgezicht was het, het gemak waarmee hij dat deed. Gerrit was een eerste klas vilder. Het was helemaal een bonk van een vent trouwens, een echte kerel, heel wat beter dan die slapjanus waar ze mee getrouwd was.

Ze hadden nog maar net hun plaatsen aan de lopende band ingenomen of de stukken vlees kwamen er al weer aan hobbelen. Truus, die drie meter rechts van haar stond begon schreeuwend een verhaal over de video die ze in het weekend gehoord hadden. Het enige wat Lenie er uit op kon maken was, dat het

porno was geweest. Ze lachte af en toe maar wat, op momenten dat Truus ook lachte.

Het was centonig werk wat ze deden, vlees uitbenen. Ze grepen elke afleiding aan om even de sleur te doorbreken. Vooral de gastarbeiders die de grote afvalbakken met botten kwamen ophalen moesten het daarbij regelmatig ontgelden. Ze konden zich niet verweren tegen de vlijmscherpe opmerkingen van de vrouwen, omdat ze de taal niet voldoende beheersten om hen van repliek te dienen. Vaak begrepen ze de schunnigheden ook maar half die hun naar het hoofd geworpen werden.

Lenie had afgelopen week weinig belangstelling gehad voor de grappen van haar collega's. Ze was met haar hoofd bij Gerrit. Jammer genoeg werkte hij helemaal aan de andere kant van de hal, maar als ze goed haar best deed kon ze af en toe een glimp van hem opvangen. Natuurlijk moest ze goed oppassen dat de andere vrouwen niet merkten waarmee ze bezig was, want dan had ze geen leven meer.

Eindelijk ging de zoemer voor de lunchpauze. Onmiddellijk werd de lopende band stil gezet en haastten de vrouwen zich naar de kantine. Het was elke middag weer een gedrang en kabaal van jewelste. Iedereen wilde zo snel mogelijk een kop soep of een beker koffie. Terwijl Lenie met haar eten in de hand naar hun vaste tafeltje liep hoorde ze plotseling een stem, vlakbij haar oor. 'Kom vanavond na het werk op het binnenplaatsje, bij de afvalcontainers.'

Lenie voelde haar adem stokken in haar keel. Ze durfde niet op of om te kijken. Hoe kon hij dat nou doen, haar zo maar aanspreken waar iedereen bij was. Schichtig schoof ze aan bij de andere vrouwen aan haar tafeltje. Vanuit haar ooghoek zag

ze hoe Gerrit een plaatsje had gekozen waarvandaan hij haar precies kon zien. Lachend pakte hij een dubbele boterham met een dikke plak bloedworst uit zijn trommeltje. Met één hap verdween een kwart van de boterham naar binnen. Hij knipoogde naar haar! Wat een lef!

'Wat een brok, hè Leentje?' klonk het naast haar. 'Hè?'

'Wat een brok, wat daar naar binnen gaat, wat-ie daar in z'n mond propt, slome!' Tina schaterde het uit.

'Kijk maar uit, hoor Leentje, 't is een heel bloeddorstig tiep, vooral met volle maan, dan krijgt-ie van die lange hoektanden en dan hapt-ie je zo, hap, vanachter in je mooie blanke halsje!'

Dat was Truus, wat een serpent, daar had je 't gedonder, die wijven hadden alles direct in de peiling. Lenie voelde hoe ze een kleur kreeg. Ook dat nog. Gelukkig schoof Jannie aan met een lang verhaal over d'r schoonmoeder die net geopereerd was aan een of andere vrouwenkwaal. De dames smulden alweer.

Naarmate de middag vorderde werd Lenie stiller. Ze voelde hoe haar maag hoe langer hoe meer samentrok en haar hart opduwde in de richting van haar keel, ze staarde strak op de stukken vlees, die steeds weer voor haar op de lopende band verschenen. Volkomen routinematig deed ze haar werk, ze luisterde niet meer naar de halfgeschreeuwde gesprekken om haar heen. Ze merkte hoe haar ademhaling steeds gejaagder ging. Toen om vijf uur de zoemer ging wist ze nog niet wat ze doen zou. Ze maakte haar gereedschap schoon en hing het in gedachten terug in het rek, naast dat van de anderen. In de kleedkamer trok ze de bloederige overall uit en spoelde haar laarzen schoon. Stel, dat ze betrappt zouden worden, wat zou er dan gebeuren? Misschien zouden ze wel ontslagen worden. Allebei. Was 't dat allemaal wel waard?

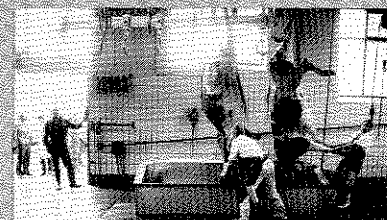
'Nou, schiet eens op, Leentje, we zijn allemaal al klaar!'

'O, nou gaan jullie maar vast. Ik ben vergeten m'n kaart in de prikklok te stoppen.'

'Leentje is er niet bij met haar kop vandaag. Nou wij gaan, anders missen we de bus.'

De eerste stap was gezet. Ze was alleen. Voor het eerst was ze alleen in de kleedkamer. Wat een stilte. Alleen uit de hal klonken nog geluiden. Deuren die dichtgeslagen werden, een mannenstem die iets door de verlaten ruimte schreeuwde.

Lenie trok haar schoenen aan en haar jas. Daarna kamde ze zorgvuldig haar haar. Op voorschrift van het bedrijf was het flink kort geknipt. Het stond haar wel. De vorm van haar gezicht kwam er goed door uit. Ze had levendige, donkere ogen, maar nu stonden ze onrustig, gejaagd. Ze had felrode bloesjes op haar wangen.

Voorzichtig opende ze de deur naar de hal. Eén van de bedrijfsleiders liep met een stuk papier in z'n hand door de grote ruimte. Hij zag haar niet. Snel glipte ze door de deur.

Verderop waren twee gastarbeiders met grote spuiten bezig de vloer schoon te maken. Haastig rende ze van de ene pilaar naar de andere, verborg zich achter een werkbank voor ze verder liep. Gelukkig, daar was de deur naar het plaatsje waar de afvalcontainers stonden. Het was al schemerig buiten. Voorzichtig schuifde ze wat verder over de glibberige tegels, ze had moeite haar schoenen schoon te houden. De containers zaten tot over de rand toe vol met slachtafval: botten, poten, ogen, organen. En alles werd gebruikt, wist ze. Tot de laatste druppel. Een dikke rat schoot rakelings langs haar enkels.

'Kssjt, weg hier, smeerlap,' siste ze.

Ze keek omhoog naar de grauwe lucht, naar de grijze muur, groen uitgeslagen langs de lekkende regenpijp. Hé, je kon de maan al zien, heel bleekjes nog, maar hij was er. Gerrit had wel gevoel voor romantiek, ten slotte had hij ook bij de vriescellen af kunnen spreken. Brr, ze huiverde even en trok met haar linkerhand haar jas wat verder dicht. Waar bleef-ie nou?

Plotseling verstarde Lenie. Voetstappen. Ze slikte en hield haar adem in. Wie was dat? De bedrijfsleider? Wat moest ze zeggen als hij haar hier aantrof? Ze voelde hoe het bloed naar haar hoofd gejaagd werd. Het klopte tegen haar slapen en haar trommelvliezen. Of was 't misschien één van die Turken? Of waren 't er twee? Misschien hadden ze haar toch opgemerkt, hadden ze haar door de deur hier zien glippen. Ze konden haar zo te grazen nemen, hier in 't halfdonker, geen mens die er iets van merken zou. Ook zij had meegedaan aan die plagerijen, net zo goed als de anderen. Voetje voor voetje schuifde ze verder het binnenplaatsje op en verborg zich achter één van de containers. Ze bibberde op haar benen als een pasgeboren veulen.

De voetstappen kwamen dichterbij. O mijn god, ze stopten bij de deur. Lenie bracht haar hand naar haar mond. Laat het niet waar zijn. Ze had nu geen controle meer over zichzelf, ze bibberde over haar hele lijf. Toch kon ze zichzelf er niet van weerhouden om voorzichtig langs de container te kijken. Met wijdogengesperde ogen keek ze naar het streepje licht dat langs de deur op de glimmende tegels viel. En groter werd. Ze zag een hand. Die kon maar van één zijn.

'Gerrit!' riep ze, ze schoot naar voren en vloog hem om de hals. 'O Gerrit, ik ben zo bang geweest, ik dacht, ik dacht...'

Hijgend drukte ze haar gezicht tegen zijn schouder.

'Sst,' zei Gerrit, 'stil maar, ik kon er niet langs, die Turken waren daar bezig, jeetje wat klopt je hart.'

Even stonden ze zo bij elkaar. Het leek Lenie een eeuwigheid en ze had het plotseling helemaal niet koud meer, zo in die grote sterke armen van Gerrit. Integendeel, ze begon te gloeien, van top tot teen. Ze voelde zijn hand, die langzaam over haar rug streek, van beneden naar boven.

Toen, in een ondeelbare fractie van een seconde gebeurde er van alles tegelijk. Ze voelde plotseling een hevige, scherpe pijn achter in haar nek, ze slaakte een ijselijke gil, er schoot van alles door haar heen, het eerst wat Truus die middag in de kantine tegen haar had gezegd. Vol afgrijzen probeerde ze met beide handen de man van zich af te duwen, maar hij was zo groot, zo zwaar, het was of ze een sluisdeur open moest drukken.

'Wat doe je?' gilte ze. 'Wat doe je?! Laat me los!'

Eindelijk verslaptte z'n greep. Ze probeerde een halve stap naar achter te doen, maar ze stond met haar rug tegen de container. Ze haalde haar hand over haar hals. Bloed! Met grote angstogen staarde ze naar haar hand. Was het dan geen grapje geweest van Truus vanmiddag? Zulke dingen bestonden toch niet? Ongelovig richtte ze haar blik op Gerrit.

'Rustig maar,' zei hij, 'stil maar, ik heb 'm al.'

Hij opende met een trotse glimlach z'n reusachtige hand. Een dode rat.

'Ik zag 'm over de deksel van de container lopen, hij sprong zo in je nek, die schooier. Ja, die gasten weten ook wel wat lekker is.' Hij grijnsde breed, over z'n hele kop. 'Maar dan had-ie toch mooi even buiten Gerrit gerekend.'

Even keek Lenie wantrouwend naar de rat. Was 't dezelfde als van daarnet? Toen weer naar 't lachende gezicht van Gerrit.

'Zal ik je naar de dokter brengen?' 't Is een gemene beet zo te zien, die beesten brengen allerlei smerige ziektes over.'

Ze keek 'm recht in de ogen. Toen schudde ze langzaam haar hoofd en sloeg opnieuw haar armen rond zijn hals.

'Nee,' zei ze, terwijl ze haar ogen sloot, 'ik ben van jou. Tot de laatste druppel.'

© Hans Kreugel

Kijk uit je Doppen

Carrat Vandall (wat een naam . . .) is juridisch adviseuse, detective dus, die van een notabel opdracht krijgt een gestolen halsketting terug te kopen van een stelletje straatrovers. Tijdens de uitwisseling duikt ineens de notabel op: hij schiet het boevettuig door het hoofd en is de held van de dag. Carrat Vandall is minder gelukkig. Haar trots heeft het moeilijk met de rol van geredde jonkvrouw in nood, en onder de slachtoffers bevond zich een oude vriend. Wraak kortom, en dat brengt haar in conflict met het clubje schietgrage *vigilantes* uit de hogere kringen waartoe de notabel blijkt te behoren. Carrat Vandall is een debutante in het strip-*p.i.* genre. De tekeningen zijn nog wat naïef, maar het scenario kent nauwelijks zwakke punten: hard, snel en goede dialogen als het boek niet zo afgrijselijk slecht vertaald was. Zoals Carrat afreken met een huurmoorde- naar en de *vigilantes* . . . klasse.

Nog een debuut (het kan echt niet op deze herfst!). **Detective Dombret** is een klassiek geval. Drankzuchtig en gedesilluseerd stort hij zich in bijzonder onwaarschijnlijke familie- relaties. Hoewel dat laatste een beetje stoort is *St. Germain des Morts* – de eerste Dombret – nog net iets beter dan Carrat Vandall. De per- sonages (uiteraard kleurrijk & tragisch) staan weliswaar in een onmogelijke verhouding tot elkaar, ze komen echter wel degelijk tot leven. Bovendien levert de tekenaar in zijn eerste strip verrassend goed en origineel werk. Onge- geneerd krasserig en toch leesbaar. Van dat soort talenten moet je het hebben.

Martijn Daalder

(De Carpentrie: Carrat Vandall 1: Loozer; Analdi, f 19,90). (Bodart en Streng: Detective Dombret 1: St. Germain des Morts; Den Gulden Engel, f 7,50).

Dode kapitalisten

Nieuwsbrief van Josh Pachter

zou ze nu juist van dat schokeffect bero- ven. Lezers die in dit soort verhalen zijn geïnteresseerd (om welke gruwelijke re- den dan ook) raad ik aan klassiekers te lezen als *I like Blondes* van Robert Bloch, *An early Episode* van Donald Olson, *The Single-Wing Epicure* van Frank Sisk, *The Hero as Werewolf* van Gene Wolfe en een zeer onsmakelijk verhaal dat me bij- na tijdens het lezen tot braken bracht, *Survivor Type* van Stephen King.

Tot nu toe waren **Janwillem van de Wete- ring** en **Robert van Gulik** de enige Neder- landse misdaadschrijvers die tot het Amerikaanse publiek zijn doorgedron- gen. Ik kan met vreugde aankondigen dat een andere *kikkerlander* op het punt staat in een Amerikaans tijdschrift te debuteren. Het gaat om de eindredacteur van T&D, **Theo Capel**. Zijn verhaal *De Rode Auto* dat eerder in de Nederlandse Playboy verscheen, wordt in het Engels herdrukt in **HARDBOILED** in het voor- jaar van 1987. Zullen de boeken van Capel ook worden vertaald? De tijd zal het leren . . .

Wat Amerikaanse tijdschriften betreft ben ik Gaston Genar uit België nog schul- dig om uit te leggen hoe je je verhaal aanbiedt. Uiteraard moet het in het Engels zijn geschreven en als je eigen Engels niet perfect is, werk dan samen met iemand die het wel perfect beheerst. Het verhaal moet getypt zijn en indien mogelijk, gebruik dan Amerikaans for- maat papier. Dat is 28 bij 21,5 centimeter en zo iets breder en korter dan A-4. Stuur je verhaal in een harde envelop op om kreuken te voorkomen en sluit een voor- geadresseerde envelop aan je zelf voor een antwoord (vergezeld van de nodige inter- nationale antwoordcoupons). Bedenk van te voren aan wie je je verhaal wil sturen. Je hebt er bijvoorbeeld niets aan een pri- vé-detective verhaal aan Ellery Queen's Mystery Magazine te sturen, noch een verhaal met uitgebreide sexscènes aan Alfred Hitchcock's Mystery Magazine. Een volgende keer hierover meer . . .

Josh Pachter

In het januarinummer: Griezelen, huiveren en gruwelen.

Kort Amerikaans

De dikke thriller verkeert nog steeds gezond en wel in ons midden. Wat som- nigen echter voor spierveesfel aan- zien, is voor anderen zuiver reuzel. Dennis Jones dagt iedereen uit zijn eigen oordeel te vormen. Het is 1989 de Duitse president heet Rudel de Ameri- kaanse president heet Hood (Me, Hood!; met dank aan Mickey Spillane en Tarzan) en de Russen hebben een partijsecretaris die Nikolayev heet. Mij verbaast het dat je met die simpele ingrediënten zo'n dik boek kan schrij- ven.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende waarde	Oordeel
Barry Chubin The feet of a snake TOR, VD, 13,90	Documentenmokkel uit Khomini's Iran	Binnen het redelijke	Van uiteenlopende aard	Achtergrondinfor- matie over de OPEC met bijmaak van onwaarschijnlijkheid	Interessant thema met wendingen (WV)
Joseph Hansen Brandsteter and other stories Penguin, NL, 14,90	Chantage, schuld, liefde en haat in vijf verhalen	Vaak, maar niet altijd van de verkeerde kant	Iedereen heeft wel een slachtoffer van zinloos geweld in de familie	Liefde maakt absoluut niet gelukkig	Lezenswaardige verhalen, vooral als homofiele speurder niet figureert (KtK)
Georgette Heyer Footsteps in the dark Berkely, VD, 11,75	Het spookt in het oude landhuis	Zelfs geen flirt kan er af	Het spook is hardhandig	Opfisser over nette omgangsvormen	Genoeglijke puzzeldefective uit voorbijje tijd (TC)
Jack Higgins Confessional Pan, VD, 14,90	Halve wereld heeft het gemunt op ontmaskering agent-provocateur	Hoofdperson heeft het al 20 jaar niet meer gedaan, maar zit daar niet mee	Wie Kelly in de weg loopt, kan het wel schudden	Pas op voor schakende priesters. Tien tegen één dat het een KGB-man is	Van dik hout zaagt men planken. Voor de liefhebbers (HKg)
Patricia Highsmith Mermaids on the golfcourse	Mensen zijn gek, maar niet goed	Beschaafd	Zo afstandelijk beschreven dat het niet erg lijkt	Gewone mensen bestaan niet	Jammer dat het korte verhalen zijn (MB)
Anthony Hyde The red fox Ballantine, VD, 13,90	Mysterie rond bejaarde Sovjetspion leidt tot spurotocht door de halve wereld	Geen. Hooguit in een platonische terugblik	Gedoseerd aanwezig, maar geen simpele kogelstenen	Veel wetenswaardig over de roetige periode van het internationaal communisme	Komt langzaam op gang, maar wordt steeds spannender (GJT)
Dennis Jones Barbarossa Red Arrow, VD, 14,90	Het is 1989 en Duitsland herrijst	Ontbreekt helaas bijna 400 pagina's	Rusland walst de Bondsrepubliek plat	Militair-strategische lessen in conventionele oorlogsvoering	Goed geschreven megathriller, maar wel iets voor oud-kononels (TC)
James Melville The chrysanthemum chain Fawcett, VD, 11,75	Gastarbeider waagt zich aan chantage	Alles mag, maar niets lukt	Is sterk gereguleerd	In Japan lijkt de onderwereld te regeren	Degelijk, maar een beetje saai (FH)
Anne Morice Scared to death Bantam, VD, 11,75	Oude dame schrikt zich dood. Maar van wie?	Wat denk je wel!	Vooral psychologisch	Hoe ze kakelen op het platteland	Derden in een dozijn (MB)
Ed McBain Eight black horses Avon, VD, 15,65	Man bedenkt vernutlig plan om 87th precinct flink te pakken te nemen	De moordenaar kan er wat van	Er vallen diverse doden	Ga niet met vreemde mannen mee	Een voortreffelijke politieroman (RK)
Richard Sapir Spies Star, VD, 14,90	Veertig jaar oud spionagenetwerk wordt opgerold	Niet overmatig	Het geweld domineert bepaald niet	Amerikaanse stunteligheid wordt na 40 jaar overdaag herleid	Vlot geschreven, maar onwaarschijnlijk (WV)